

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till godkännande av konventionen om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott (Nordisk arresteringsorder) samt till lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen samt till vissa lagar som har samband med konventionen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner den i Köpenhamn den 15 december 2005 ingångna konventionen om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott (Nordisk arresteringsorder).

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen.

I propositionen föreslås ytterligare att det stiftas en lag om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna genom vilken upphävs 1960 års nordiska utlämningslag. Lagen skall innehålla bestämmelser om utlämningsförfarandet och om de materiella förutsättningarna för utlämning.

Förfarandet skall vara nästan identiskt med vad som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen. Om utlämning till ett annat nordiskt land skall besluta Helsingfors, Kuopio, Uleåborgs och Tammerfors tingsrätter. Behöriga åklagare skall vara härradsåklagarna inom dessa tingsrätter. Över tingsrättens beslut skall besvär få anföras hos högsta domstolen.

En person skall kunna utlämnas för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas för ett sådant brott för vilket som straff har föreskrivits frihetsstraff eller för verkställighet av ett fängelsestraff. Den största förändringen vad gäller de materiella förutsättningarna för utlämning är skyldigheten att utlämna en finsk medborgare utan särskilda

begränsningar. Det samma gäller utlämning för ett politiskt brott. En finsk medborgare skall dock ha rätt att i Finland avtjäna ett fängelsestraff som dömts i ett annat nordiskt land, om ett sådant villkor på hans eller hennes begäran tas in i utlämningsbeslutet. En utlämning skall enligt huvudregeln inte förutsätta att den gärning som ligger till grund för begäran om utlämning skall vara straffbar enligt finsk lag. Utlämningen skall bifallas om inte någon särskild i lag föreskriven grund för förvägrande är tillämplig på fallet.

Den föreslagna lagen skall vara primär i förhållande till EU-utlämningslagen varför den skall tillämpas också i relationerna mellan Finland samt Sverige och Danmark.

Tvångsmedelslagen föreslås bli kompletterad med en särskild bestämmelse om häktningsförutsättningar för utlämning till Finland. Det föreslås en rätt för den domstol som behandlar utlämningsärendet att besluta om beslag i anslutning till utlämningsärendet. Propositionen innehåller också ett förslag till ändring av lagen om utlämning för brott, av EU-utlämningslagen och av lagen om utlämning till ett annat nordiskt land för verkställighet av beslut om vård eller för behandling.

Lagen om sättande i kraft av konventionen avses träda i kraft vid samma tidpunkt som konventionen träder i kraft. De övriga föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2008.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING	4
2 NULÄGE	4
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	5
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER.....	7
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN.....	7
6 ÖVRIGA OMSTÄNDIGHETER SOM INVERKAR PÅ PROPOSITIONEN	8
DETALJMOTIVERING	9
1 KONVENTIONENS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND	9
1.1 Allmänna principer och tillämpningsområde	9
1.2 Utlämningsförfarandet.....	11
1.3 Följderna av utlämning.....	13
1.4 Särskilda bestämmelser om utlämning till eller från Island	14
2 LAGFÖRSLAG.....	14
2.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott (Nordisk arresteringsorder).....	14
2.2 Lag om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna	15
1 kap. Allmänna bestämmelser	15
2 kap. Utlämning från Finland till ett annat nordiskt land.....	17
Allmänna förutsättningar.....	17
Grunder för förvägrande.....	17
Villkor	20
Behöriga myndigheter	20
Specialitetsbestämmelse	23
3 kap. Utlämning från ett annat nordiskt land till Finland.....	24
Allmänna förutsättningar.....	24
Förfarande	25
Specialitetsbestämmelse och villkor.....	25
Vidareutlämning	27
4 kap. Särskilda bestämmelser.....	28
2.3 Lagen om utlämning för brott.....	29
2.4 Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen	29
2.5 Lagen om utlämning till Danmark, Island, Norge eller Sverige för verkställighet av beslut om vård eller behandling.....	30
2.6 Tvångsmedelslagen	30
1 kap. Gripande, anhållande och häktning.....	31
4 kap. Beslag.....	32
3 IKRAFTTRÄDANDE.....	33

4	BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE SAMT	
	BEHANDLINGSORDNING.....	33
	4.1 Behovet av riksdagens samtycke.....	33
	4.2 Behandlingsordning.....	34
	LAGFÖRSLAGEN.....	35
	1. Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott (Nordisk arresteringsorder).....	35
	2. Lag om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna	35
	3. Lag om ändring av 25 och 33 § i lagen om utlämning för brott.....	49
	4. Lag om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen	49
	5. Lag om ändring av 13 § i lagen om utlämning till Danmark, Island, Norge eller Sverige för verkställighet av beslut om vård eller behandling	50
	6. Lag om ändring av 1 kap. 8 § och 4 kap 15 a § i tvångsmedelslagen	51
	BILAGA	53
	PARALLELLEXT	53
	3. Lag om ändring av 25 och 33 § i lagen om utlämning för brott.....	53
	4. Lag om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen	55
	5. Lag om ändring av 13 § i lagen om utlämning till Danmark, Island, Norge eller Sverige för verkställighet av beslut om vård eller behandling	56
	6. Lag om ändring av 1 kap. 8 § och 4 kap 15 a § i tvångsmedelslagen	57
	FÖRDRAGSTEXT	59
	Konvention om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott (Nordisk arresteringsorder)	59
	BILAGA	69

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Propositionen innehåller ett förslag till ett nationellt godkännande och sättande i kraft av konventionen om överlämnande mellan de nordiska staterna (Finland, Sverige, Norge Danmark och Island) på grund av brott, nedan konventionen. Konventionen ingicks i Köpenhamn den 15 december 2005.

Konventionen grundar sig på slutsatserna från de nordiska justitieministrarnas möte år 2002 enligt vilka det nu gällande utlämnings-systemet skall ses över och det nuvarande formella utlämningsförfarandet mellan de nordiska länderna avskaffas. Målet har varit att bygga ett utlämningsystem som grundar sig på ömsesidigt erkännande av beslut och som påminner om Europeisk unionens rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, men som skall vara ännu enklare än systemet enligt det.

Konventionen skall ersätta författningarna fram till nu angående utlämning mellan de nordiska länderna. De nordiska länderna skall inte längre tillämpa den samnordiska utlämningslagstiftningen som trädde i kraft på 1960-talet. Finland, Sverige och Danmark skall inte heller längre i utlämningsärenden sinsemellan som utgångspunkt tillämpa den lagstiftning som grundar sig på Rådets rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna.

Till konventionen anknyter en förklarande-rapport i vilken redogörs för innehållet i konventionen.

I propositionen föreslås att konventionen sätts i kraft genom att det stiftas en särskild lag om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna. Lagen skall innehålla såväl de materiella som förfaranderelaterade bestämmelserna om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna. Samtidigt skall upphävas lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan som trädde i kraft år 1960. Ett genomförande av konventionen förutsätter också ändring av vissa andra lagar. I propositionen föreslås en änd-

ring av lagen om utlämning för brott, lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen, lagen om utlämning till Danmark, Island, Norge eller Sverige för verkställighet av beslut om vård eller behandling och tvångsmedelslagen.

2 Nuläge

Utlämning för brott regleras i Finland av den nationella lagstiftningen, Europeiska unionens lagstiftning samt internationella avtal. Vad gäller den nationella lagstiftningen ingår bestämmelser om utlämning för brott i lagen om utlämning för brott (456/1970), nedan den allmänna utlämningslagen, lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003), nedan EU-utlämningslagen, samt i lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/1960), nedan den nordiska utlämningslagen.

I praktiken tillämpas mest frekvent EU-utlämningslagen som trädde i kraft den 1 januari 2004 och som innehåller ett självständigt regelverk som skall iakttas i förhållande till andra EU-länder. Lagen grundar sig på Europeiska unionens råds rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 18.7.2002, s. 1), nedan EU-rambeslutet. EU-utlämningslagen tillämpas på utlämning mellan EU-länderna för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas eller ett frihetsstraff verkställas. Lagen innehåller bestämmelser såväl om utlämningsförfarandet som om de materiella förutsättningarna för utlämning. Tingsrätterna fattar beslut om utlämning. Utlämning skall bifallas om de allmänna förutsättningarna för utlämning uppfylls och det inte finns någon i lag definierad grund för förvägrande. Finska medborgare utlämnas under samma förutsättningar som medborgare i en främmande stat. EU-utlämningslagen kan tillämpas också på utlämning som sker i relation till Sverige och Danmark.

Utlämning mellan Finland samt Sverige, Norge, Danmark och Island regleras av den nordiska utlämningslagen som trädde i kraft den 1 september 1960. Lagen bygger inte på ett fördrag utan det är fråga om s.k. samnordisk lagstiftning, dvs. i samtliga nordiska länder gäller en lag med motsvarande innehåll. Med stöd av lagen kan utlämnas eller begäras utlämnad en person som är misstänkt, åtalad eller dömd för brott i ett annat nordiskt land. Inrikesministeriet fattar beslut om utlämning. Också finska medborgare kan utlämnas, men tröskeln är högre än när det gäller utlämning av medborgare i andra stater. De finska myndigheterna är inte enbart på grundval av den nordiska utlämningslagen skyldiga att utlämna en person som befinner sig i Finland till ett annat nordiskt land, utan de finska myndigheterna kan alltid i vart och ett enskilt fall pröva om utlämningen skall bifallas.

Mellan Finland, Sverige och Danmark kan det alltså för närvarande tillämpas två olika utlämningslagar. Tillämpningsområdet för och bestämmelserna om de materiella förutsättningarna och förfarandet för utlämning skiljer sig från varandra i EU-utlämningslagen och den nordiska utlämningslagen. De centrala skillnaderna anknyter till de allmänna förutsättningarna för utlämning, de behöriga myndigheterna och utlämning av egna medborgare. I praktiken kan man välja att den lag skall tillämpas som mest sannolikt möjliggör en utlämning.

I 9 § 3 mom. i grundlagen ingår en bestämmelse som centralt anknyter till utlämningsförfarandet. Enligt denna får en finsk medborgare inte mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Enligt såväl den nordiska utlämningslagen som EU-utlämningslagen är dock en utlämning av finska medborgare möjlig.

Regeringen har under riksmötet år 2003 till riksdagen överlämnat en proposition med förslag till ändring av Finlands grundlag samt av vissa lagar som har samband med den (RP 102/2003 rd). Enligt den föreslagna 9 § 3 mom. i grundlagen är det möjligt att genom lag föreskriva att finska medborgare får utlämnas eller föras till ett land där deras mänskliga rättigheter och rättssäkerhet kan garanteras, när åtgärden vidtas med anled-

ning av brott eller syftet med den är rättegång eller verkställighet av beslut som gäller vårdnad om eller vård av barn. Republikens president har stadfäst den nämnda ändringen av grundlagen i augusti 2007 och den träder i kraft 1.10.2007

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Propositionens målsättning är att i Finland sätta i kraft den konvention som de nordiska länderna slutit. Man har ansett det ändamålsenligt att konventionen sätts i kraft genom att det stiftas en särskild lag som innehåller den reglering angående de nordiska länderna som konventionen förutsätter.

I den föreslagna lagen har inte iakttagits terminologin i konventionen, utan man har använt begrepp som motsvarar gällande lagstiftning i Finland. Man stannade för samma lösning i EU-utlämningslagen som grundar sig på EU-rambeslutet. Det har ansetts viktigare att begreppen i de tre lagar som gäller utlämning är enhetliga än att använda terminologin i konventionen.

Enligt gällande lag ingår regleringen angående de nordiska länderna i den nordiska utlämningslagen. Utlämning i relation till Sverige och Danmark regleras samtidigt också av EU-utlämningslagen. Förfarandet enligt konventionen avviker i betydande grad från den nordiska utlämningslagen. Enligt stycke 11 i konventionens ingress skall förfarandet enligt konventionen ersätta samtliga tidigare instrument om utlämning mellan de nordiska staterna. Ett upphävande av den nordiska utlämningslagen föreslås därför. För Sveriges och Danmarks del skall inte heller i praktiken längre tillämpas EU-utlämningslagen, eftersom förutsättningarna för utlämning i den nya nordiska utlämningslagen skall vara lägre än i EU-utlämningslagen. Oaktat detta skall rättsskyddet för den person som begärs utlämnad inte försämrats. Fastän konventionen långt påminner om EU-rambeslutet, som stått som förebild, avviker det föreslagna regelverket om utlämning i så många stycken från regelverket enligt EU-utlämningslagen att det inte har ansetts som en fungerande lösning att ta in bestämmelserna om de nordiska länderna i lagen i fråga.

Den centrala reformen när det gäller utlämningsförfarandet skall i förhållande till den nordiska utlämningslagen vara att de behöriga myndigheterna skall bli identiska med dem som föreskrivs i EU-utlämningslagen. Enligt den gällande nordiska utlämningslagen beslutar inrikesministeriet om utlämning och en framställning om utlämning görs av en häktningsberättigad tjänsteman. Enligt den föreslagna lagen skall Helsingfors, Kuopio, Uleåborgs och Tammerfors tingsrätter besluta om utlämning. En överföring av beslutanderätten från ministeriet till nämnda tingsrätter grundar sig på artikel 3 i konventionen enligt vilken beslutsfattandet skall överföras på de rättsliga myndigheterna. Tingsrättens beslut skall kunna överklagas hos högsta domstolen. Behöriga att sköta de åklagaruppgifter som avses i den föreslagna lagen skall vara häradsåklagarna inom nämnda fyra städers tingsrätter. Brottsåtgärdsverket skall vara behörigt att göra framställningar om verkställighet av frihetsstraff. Centralkriminalpolisen och justitieministeriet skall också ha samma uppgifter som centralmyndighet som i EU-utlämningslagen. Efter det att en person som skall utlämnas gripits lämnar Centralkriminalpolisen också vissa underrättelser och gör förfrågningar till honom eller henne.

I fråga om utlämningsförfarandet skall man på motsvarande sätt som enligt EU-utlämningslagen övergå till ett s.k. förfarande i en fas. En framställning om utlämning enligt den nordiska konventionen skall anses som en framställning om såväl att ta en person i förvar som utlämning av personen i fråga. Framställningen görs genom internationella kontaktkanaler, nuförtiden i praktiken Interpols datasystem, eller direkt till ett eller flera nordiska länder. Om vistelseorten för den som begärs utlämnad är känd, kan framställningen göras direkt eller genom internationella kontaktkanaler till den behöriga rättsliga myndigheten.

Däremot är det inte möjligt att vid utlämningsförfarandet enligt konventionen använda en sådan efterlysning i Schengens informationssystem (SIS) enligt artikel 95 i Schengenavtalet som huvudsakligen används mellan EU:s medlemsstater. Orsaken till detta är att efterlysningar i systemet syns i alla

15 stater som använder systemet och tekniska orsaker innebär att det av meddelandet inte framgår att det gäller en begäran enligt den nordiska konventionen. En efterlysning kan då lätt sammanblandas med i synnerhet en begäran om gripande och utlämning som gjorts på grundval av EU:s rambeslut.

Konventionen syftar till att göra utlämningen mellan de nordiska länderna snabbare. Den föreslagna lagen innehåller tidsfrister som i huvudsak motsvarar tidsfristerna enligt EU-utlämningslagen. Då den som begärs utlämnad samtycker till utlämningen skall tingsrätten fatta beslut om utlämningen inom tre dagar från det samtycket gavs. Ett utlämningsärende bör dock alltid avgöras inom 26 dagar från den dag då den som begärs utlämnad greps. Tidsfristen för verkställighet av ett lagakraft vunnet utlämningsbeslut skall vara endast fem dagar, vilket är kortare än vad som föreskrivs i EU-utlämningslagen.

Vad gäller de materiella förutsättningarna för utlämning är den centrala reformen att finska medborgare skall utlämnas till de övriga nordiska länderna under samma förutsättningar som andra personer. Man har nästan helt avstått från förutsättningen angående dubbel straffbarhet också när det gäller egna medborgare. I konventionen har dock lämnats en möjlighet till att verkställigheten av straff skall ske i den stat där den som begärs utlämnad är medborgare. I EU-utlämningslagen har man på motsvarande sätt avstått från särbehandling av det egna landets medborgare.

Den föreslagna lagen är också mera förpliktande än den nuvarande nordiska utlämningslagen. Det föreligger en skyldighet att samtycka till utlämningen om förutsättningarna för utlämning uppfylls och det är möjligt att förvägra utlämning endast med stöd av en i lag föreskriven grund.

Det föreslås att tvångsmedelslagen kompletteras med en särskild bestämmelse om förutsättningarna för häktning för utlämning till Finland. Det föreslås att den domstol som behandlar ett utlämningsärende skall ha rätt att besluta om beslag med anknytning till utlämningsärendet. Vissa smärre ändringar i den allmänna utlämningslagen, EU-utlämningslagen och i lagen om utlämning till ett annat nordiskt land för verkställighet

av beslut om vård eller behandling skall vissa smärre ändringar göras.

4 Propositionens konsekvenser

Propositionen inverkar på uppgiftsfördelningen mellan inrikesministeriet och tingsrätterna eftersom beslutsfattandet om utlämning vad gäller de nordiska länderna överförs från ministeriet till Helsingfors, Kuopio, Uleåborgs och Tammerfors tingsrätter. Också på de behöriga åklagarna övergår uppgifter som tidigare skötts av ministeriet eller polisen. Inrikesministeriets och polisens uppgifter kan till denna del bedömas minska. Justitieministeriet får nya uppgifter som anknyter närmast till att ge råd till de behöriga myndigheterna. Justitieministeriet skall också vid behov fungera som centralmyndighet när det gäller förhållandet till de övriga nordiska länderna. Mängden av dessa nya uppgifter kommer sannolikt att vara mycket ringa. Justitieministeriets, tingsrätternas och åklagarnas uppgifter förutsätter inte betydande nyarrangemang i fråga om arbete eftersom uppgifterna motsvarar de uppgifter som också för närvarande hör till dem.

Från de övriga nordiska länderna utlämnades år 2004 till Finland sammanlagt 28 personer, år 2005 sammanlagt 27 personer och år 2006 19 personer. I huvudsak tillämpades i dess fall ett utlämningsförfarande enligt den nordiska utlämningslagen. Bland utlämningsarna är endast ett fåtal fall där utlämningen skett på grundval av EU-utlämningslagen. I huvuddelen av de ovan uppräknade fallen har personen utlämnats från Sverige.

Fall som avser utlämning av en person från Finland till ett annat nordiskt land är betydligt färre till antalet. Under åren 2004—2006 utlämnades på grundval av den nordiska utlämningslagen till Sverige 8 personer, till Norge 2 personer och till Danmark en person, dvs. sammanlagt 11 personer. I ett förfarande enligt EU-utlämningslagen har utlämnats endast ett fåtal personer.

Antalet utlämningar kommer i framtiden sannolikt att öka på grund av att utlämning mellan de nordiska länderna underlättas och av att utlämning av egna medborgare allmänt tillåts. Det är dock svårt att bedöma i vilken grad detta kommer att ske.

Då antalet utlämningsfall ökar kommer arbetsmängden för de fyra tingsrätter som behandlar utlämningsärenden och för åklagarämbetena på orterna i fråga att öka. Detta kan innebära ekonomiska konsekvenser som dock inte kan anses som betydande.

De behöriga åklagarna och tingsrätterna kan som huvudregel sköta sina lagenliga uppgifter inom ramen för den sedvanliga arbetstiden. Jourarrangemang för veckosluten för de behöriga åklagarnas del kan dock medföra kostnader föranledda av ersättningar. Om antalet utlämningar i framtiden ökar kan ärendena fördelas mellan flera tingsrätter och åklagarämbeten.

Propositionen har vissa obetydliga ekonomiska konsekvenser som en följd av att de behöriga åklagarna och personalen vid de behöriga tingsrätterna, Brottspåföljdsverket och centralkriminalpolisen måste utbildas för uppgifterna enligt den nya nordiska utlämningslagen. Utbildningen behöver dock inte vara omfattande och den kan ges i samband med annan utbildning eftersom uppgifterna långt motsvarar uppgifterna enligt EU-utlämningslagen och sköts av samma tingsrätter och åklagare som redan har den yrkeskunskap som EU-utlämningslagen förutsätter.

5 Beredningen av propositionen

För det nationella godkännandet och ikraftsättandet av konventionen om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott tillsattes en arbetsgrupp, vars medlemmar representerade justitieministeriet, inrikesministeriet, Helsingfors tingsrätt, riksåklagarämbetet och centralkriminalpolisen. Arbetsgruppen hörde den rättsliga enheten vid Brottspåföljdsverket. Arbetsgruppens betänkande har publicerats (Pohjoismainen luovutussopimus, Den nordiska konventionen om överlämnande på grund av brott, arbetsgruppsbetänkande 2006:22, justitieministeriet).

Angående betänkandet inhämtades utlåtanden av polisavdelningen vid inrikesministeriet, enheten för internationella ärenden vid justitieministeriet, utrikesministeriet, Brottspåföljdsverket, högsta domstolen, Helsingfors, Kuopio, Uleåborgs och Tammerfors tingsrät-

ter, riksåklagarämbetet, häradsåklagarämbeten i Helsingfors, Kuopionejden, Uleåborg och Tammerfors, centralkriminalpolisen, riksdagens justitieombudsmans kansli, Käräjaoikeustuomarit-Tingsrättsdomarna ry, Suomen syyttäjähdistys ry, Finlands Juristförbund, Oikeuspoliittinen yhdistys-Rättspolitiska föreningen Demla ry, Amnesty International den finländska sektionen, professor Dan Frände, professor Raimo Lahti och professor Kimmo Nuotio.

Man anhöll om utlåtande från 25 instanser. Sammanlagt 16 utlåtanden gavs. Över utlåtandena har sammanställts ett referat (Utlåtanden och utredningar 2007:8, justitieministeriet).

I utlåtandena ansågs propositionen huvudsakligen lyckad och inte en enda remissinstans motsatte sig propositionen på ett allmänt plan. Man ansåg det i hög grad motiverat att föreskriva att de behöriga myndigheterna och förfarandena skall vara så identiska som möjligt med dem som föreskrivs i EU-utlämningslagen. Bland de enskilda frågorna fäste man särskild uppmärksamhet vid att tillämpningsområdet omfattar en utlämning av en misstänkt utan särskilda begränsningar. Ett flertal remissinstanser har motsatt sig förslaget till denna del eller förhållit sig reserve-

rat. Propositionen har till denna del setts över. Övriga ändringsförslag i utlåtandena har beaktats i mån av möjlighet.

Den slutliga beredningen av propositionen har utförts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet. Vid beredningen har hörts polisavdelningen vid inrikesministeriet samt riksåklagarämbetet.

6 Övriga omständigheter som inverkar på propositionen

Justitieministeriet har 29.1.2007 tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att skapa lagstiftningsramar för ett brett internationellt samarbete för verkställighet av brottsrelaterade vårdpåföljder på ett sådant sätt att samarbetet mellan Finland och de övriga nordiska länderna skall bli möjligt och också i relation till de övriga EU-länderna och länderna utanför EU.

Arbetsgruppen skall sammanställa förslag till lagstiftning såväl för de situationer då verkställighet i Finland av en vårdpåföljd som bestämts i en främmande stat begärs som för de fall där en vårdpåföljd som bestämts i Finland föreslås bli överförd till en främmande stat. Arbetsgruppens mandat utgår 31.10.2007.

DETALJMOTIVERING

1 Konventionens innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland

1.1 Allmänna principer och tillämpningsområde

Den nordiska utlämningskonventionen syftar till att skapa ett nytt enhetligt regelverk om utlämning som skall ersätta den nuvarande utlämningslagstiftningen som tillämpats sedan 1960-talet. Det regelverk som skapas genom konventionen skall också mellan Finland, Sverige och Danmark ersätta det system som grundar sig på den europeiska arresteringsordern. Den europeiska arresteringsorder som de sist nämnda staterna utfärdar i enlighet med EU-rambeslutet skall i staterna i fråga i fortsättningen anses som en nordisk arresteringsorder (artikel 1 stycke 2). Bestämmelserna i konventionen gäller inte sådana förpliktelser för de nordiska länderna som föranleds av rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överenskommelser om utlämningsarrangemang med tredje land (artikel 28 stycke 2). Konventionen träder i kraft tre månader efter att samtliga nordiska länder nationellt har satt konventionen i kraft (artikel 29).

Konventionen innehåller såväl materiella bestämmelser som förfarandebestämmelser om utlämning mellan de nordiska länderna. Konventionens uppbyggnad, innehåll och begreppsapparat motsvarar långt EU-rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Konventionen avviker i högre grad från den samnordiska utlämningslagstiftning som för närvarande tillämpas.

Utgångspunkten för konventionen är att en stat har en skyldighet att verkställa en nordisk arresteringsorder, om de förutsättningar för utlämning som definieras i konventionen är för handen. En stat kan inte vägra utlämna en person på andra grunder än de som anges särskilt i konventionen. Det system för utlämning som grundar sig på EU-rambeslutet

bygger på motsvarande sätt på obligatorisk verkställighet. Enligt den nuvarande nordiska utlämningslagstiftningen har en stat däremot redan som utgångspunkt möjlighet att pröva om den samtycker till utlämningen.

I konventionen har omfattats begreppet arresteringsorder på motsvarande sätt som i EU-rambeslutet. Vid ett förfarande enligt konventionen är det dock fråga om utlämning på grund av brott. Enligt förklaranderapporten avviker de nya begreppen i fråga om sin betydelse inte från de begrepp som de har ersatt, varför de avtalsslutande staterna i sin ikraftsättande lagstiftning kan använda de begrepp de hittills har använt.

I artikel 1 i konventionen definieras att en nordisk arresteringsorder är ett rättsligt avgörande utfärdat av en nordisk stat med syftet att en annan nordisk stat skall gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd. Enligt artikeln skall en nordisk arresteringsorder verkställas i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och enligt villkoren i konventionen.

I artikel 2 i konventionen definieras tillämpningsområdet för den nordiska arresteringsordern. Enligt stycke 1 i artikeln kan en arresteringsorder utfärdas för gärningar som enligt den utfärdande statens lagstiftning kan leda till fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd (lagföring) eller som har lett till att det har dömts ut ett fängelsestraff eller annan frihetsberövande påföljd (verkställighet av påföljd). Med annan frihetsberövande påföljd avses bl.a. en vårdpåföljd som bestämts av en domstol och som är möjlig i vissa nordiska länder.

Enligt den nordiska utlämningslagen får en person utlämnas då han eller hon är misstänkt, åtalad eller dömd för brott (1 §). Fastän ordalydelsen för tillämpningsområdet avviker, är avsikten att bibehålla tillämpningsområdet identiskt med det som ingår i den nordiska utlämningslagstiftningen. Också punkt

3 i ingressen där det talas om överlämnande av "dömda eller misstänkta" antyder om konventionen vid sidan av för brott åtalade och dömda gäller också utlämning av för brott misstänkta personer. Å andra sidan är det oklart om konventionens tillämpningsområde är mera omfattande än EU-utlämningslagen enligt vilken en misstänkt kan utlämnas om åklagaren har prövat att det enligt de omständigheter som är för handen kommit fram i saken finns förutsättningar för att väcka åtal (RP 88/2003 rd s.15).

Enligt artikel 2 stycke 3 i konventionen skall brott enligt den utfärdande statens lagstiftning medföra överlämnande på grundval av en nordisk arresteringsorder enligt villkoren i konventionen och utan kontroll av dubbel straffbarhet. Enligt konventionen är det möjligt att överlämna för alla brott som kan leda till frihetsstraff eller frihetsberövande påföljd. För påföljdernas längd har inte uppställts någon gräns. Verkställigheten av en nordisk arresteringsorder förutsätter alltså inte att gärningen utgör brott i den stat som mottar arresteringsordern. Med undantag för vissa grunder för förvägrande som det redogörs för nedan har man i konventionen helt avstått från förutsättningen angående dubbel straffbarhet.

Enligt EU-utlämningslagen beviljas utlämning utan kontroll av dubbel straffbarhet endast för 32 olika brottstyper som särskilt nämns i lagen. Också då är en tilläggsförutsättning att det strängaste föreskrivna maximistraffet för gärningen i den stat som gör framställningen om utlämning är ett frihetsstraff på minst tre år. Då den gärning som ligger till grund för framställningen om utlämning inte omfattas av de nämnda brottstyperna eller förutsättningen om ett maximistraff på tre år inte uppfylls, är dubbel straffbarhet en förutsättning för verkställighet.

I den nordiska utlämningslagen har man redan för närvarande i samma omfattning som i konventionen för andra än för finska medborgares del avstått från förutsättningen om dubbelstraffbarhet (1 § och 4 § 1 och 2 mom.). En finsk medborgare får utlämnas utan kontroll av dubbel straffbarhet endast om han eller hon när brottet begicks stadigvarande vistas i det land till vilket utlämning begärs. I annat fall är förutsättningen för ut-

lämning av en finsk medborgare att det strängaste straffet för brottet enligt finsk lag är minst fyra års fängelse eller om brottet hade ifall det begåtts i Finland under motsvarande förhållanden vore att anse som ett sådant brott (2 § 2 mom.).

Principen i konventionen är att egna medborgare utlämnas under samma förutsättningar som medborgare i en främmande stat. Undantag från detta utgör en sådan vägransgrund som avses i artikel 5 stycke 5 och bestämmelsen i artikel 6 om villkorat överlämnande som möjliggör verkställighet av straffet i den stat där den som begärs utlämnad är medborgare, bosatt eller vistas. Bestämmelsen syftar till att trygga att de band som en person som dömts till frihetsstraff har till det samhälle där han slagit sig ner bevaras.

Också enligt EU-utlämningslagen utlämnas finska medborgare under samma förutsättningar som medborgare i andra länder. På samma sätt som enligt konventionen kan grunden för att förvägra eller villkoret för utlämning av en finsk medborgare vara att straffet verkställs i Finland (5 § 1 mom. 4 punkten och 8 § 1 mom.). I den nordiska utlämningslagen har ställts klart högre förutsättningar för utlämning av egna medborgare än av medborgare i en annan stat. Också förutsättningarna för att ställa till ansvar för andra gärningar som begåtts innan utlämningen (den s.k. specialitetsbestämmelsen) och förutsättningarna för vidareutlämning skiljer sig i fråga om den egna statens medborgare och medborgare i ett annat land.

Artikel 2 stycke 2 i konventionen gäller utlämning på grund av flera brott. Överlämnande för lagföring eller verkställighet av påföljd eller för flera brott kan ske, även om det endast för ett av brotten enligt lagen i den stat som utfärdat arresteringsordern kan följa ett frihetsstraff eller har dömts ut ett frihetsstraff. Enligt konventionen förutsätts för flera brotts del inte dubbel straffbarhet.

Bestämmelsen motsvarar regleringen enligt den nordiska utlämningslagen (4 § 3 mom.). Enligt EU-utlämningslagen kan en person utlämnas enbart på grund av sådana flera brott som också enligt finsk lag utgör brott (4 §).

I artikel 4 i konventionen uppräknas de obligatoriska vägransgrundena på grundval av vilka utlämning alltid skall förvägras. Dessa

grunder anknyter till amnesti, till en slutlig dom i ett nordiskt land eller en medlemsstat i EU och till åldern för den som begärs utlämnad. Artikel 5 innehåller igen bestämmelser om de fakultativa vägransgrunderna. Dessa grunder anknyter till att åtal redan väckts i samma ärende eller till redan avkunnade slutliga beslut eller domar, till att den misstänkte är fast bosatt eller uppehåller sig i den verkställande staten samt till gärningsorten och dubbel straffbarhet i fråga om den gärning för vilken utlämning begärs.

Motsvarande grunder för förvägrande ingår i EU-utlämningslagen. Vägransgrunderna enligt konventionen är dock färre än i lagen i fråga. Det skall observeras att utlämning enligt konventionen med avvikelse från EU-utlämningslagen inte kan vägras endast på den grunden att gärningen begåtts på den verkställande statens territorium. Om det inte finns en vägransgrund är en ytterligare förutsättning att gärningen inte utgör brott enligt den verkställande statens lagstiftning (artikel 5 stycke 2). Konventionen tillåter alltså inte den verkställande staten att t.ex. förvägra utlämning på grund av ett brott som begåtts på dess territorium på grundval av att åtalsrätten enligt lagen i staten i fråga har preskriberats.

Med undantag för utlämningar i förhållande till Island har man i konventionen frångått förbudet i den nordiska lagstiftningen mot utlämning på grund av ett politiskt brott och på grund av en gärning som en egen medborgare begått på den överlämnande statens territorium.

Artikel 3 i konventionen innehåller definitioner för de behöriga rättsliga myndigheterna som utfärdar arresteringsorder och svarar för verkställigheten. Var och en fördragslutande stat kan välja vilka myndigheter som har dessa uppgifter om blott myndigheterna är rättliga myndigheter. Enligt artikeln kan medlemsstaterna vid förfarandet också använda sig av en centralmyndighet, men dessa kan endast biträda de rättsliga myndigheterna.

Enligt EU-utlämningslagen är det vissa i lagen nämnda tingsrätter som beslutar om utlämning och om fortsatt förvar (11 §). En framställning om utlämning som gäller åtgärder för väckande av åtal görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmå-

let i fråga. Framställningar som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av Brottpåföljdsverket (54 §). Som de centralmyndigheter som biträder de rättsliga myndigheterna fungerar justitieministeriet och centralkriminalpolisen. De behöriga myndigheterna enligt den nordiska utlämningslagen är huvudsakligen förvaltningsmyndigheter. En framställning om utlämning kan göras av polis- och åklagarmyndigheten i den stat som begär utlämning och den skall riktas till inrikesministeriet som avgör om framställningen skall bifallas eller inte (8 och 9 §). En framställning om utlämning till Finland görs av en anhållningsberättigad tjänsteman (14 §).

I artikel 7 i konventionen föreskrivs om den nordiska arresteringsorderns innehåll och form. Arresteringsordern skall innehålla uppgifter uppställda i enlighet med formuläret i bilagan till konventionen bl.a. om den eftersökta personens identitet och nationalitet, om en eventuell verkställbar dom, häktningsorder eller ett annat motsvarande verkställbart rättsligt beslut, om brottets beskaffenhet och rättsliga klassificering, om omständigheterna under vilka brottet begicks, om utdömda straff och övriga påföljder för brottet. Det rättsliga beslut som arresteringsordern grundar sig behöver inte bifogas utan ett meddelande om beslutet är tillräckligt.

Innehållet och formen motsvarar en framställning om utlämning enligt EU-utlämningslagen och motsvarar långt en framställning om utlämning enligt den nordiska utlämningslagen. En nordisk arresteringsorder skiljer sig från en framställning enligt EU-utlämningslagen genom att ett beslut om anhållande eller tagande i förvar på grundval av en gärning är tillräckligt fastän arresteringsordern utfärdats på grund av flera straffbara gärningar. Med avvikelse från den nordiska utlämningslagen behöver det domstolsbeslut som ligger till grund för framställningen inte lämnas in fastän personen i fråga motsätter sig utlämningen.

1.2 Utlämningsförfarandet

I kapitel 2 i konventionen ingår bestämmelser om utlämningsförfarandet. Bestämmelserna gäller översändande av en nordisk

arresteringsorder, den eftersöktes rättigheter, betydelsen av samtycke till utlämningen från den som skall utlämnas, säkringsåtgärder, beslut om verkställighet av arresteringsordern, översändande av kompletterande uppgifter, konkurrerande arresteringsorder och framställningar om utlämning, privilegier och immunitet, konkurrerande internationella förpliktelser, senarelagd utlämning, tillfällig utlämning och transitering (artiklarna 8—21) Bestämmelserna är allmänt formulerade varför de fördragsslutande staterna får en relativt omfattande prövningsrätt vad gäller den nationella verkställigheten i fråga om hur förfarandet nationellt skall genomföras. EU-rambeslutet innehåller i huvudsak motsvarande förfarandebestämmelser, men EU-utlämningslagen och de författningar som det i den hänvisas till innehåller mera kompletta bestämmelser (RP 88/2003 rd).

De mest väsentliga skillnaderna mellan bestämmelserna i EU-utlämningslagen och de i 2 kapitlet i konventionen anknyter till tidsfristerna. Det finns också vissa skillnader i fråga om sätten för hur en arresteringsorder skall översändas.

På motsvarande sätt som en europeisk framställning om utlämning översänds en nordisk arresteringsorder direkt till den rättsliga myndighet som svarar för verkställigheten, om det är känt var den eftersökta personen befinner sig. Om det inte är känt var personen i fråga befinner sig, kan den stat som utfärdat arresteringsorder anmoda de övriga nordiska länderna att efterlysa personen. Enligt konventionen kan den eftersökta personen också registreras i Schengens informationssystem (SIS) i enlighet med artikel 95 i Schengenavtalet. Denna registrering i SIS skall anses likvärdig med en nordisk arresteringsorder. Som det ovan konstaterats i den allmänna motiveringen kan en framställning om utlämning enligt konventionen på grund av tekniska orsaker dock inte förmedlas via Schengens informationssystem. Konventionen innehåller inte motsvarande bestämmelser som EU-utlämningslagen om en nordisk arresteringsorder via det europeiska rättsliga kontaktnätet mellan EU:s medlemsstater.

Då en person samtycker till utlämningen bör enligt konventionen ett slutligt beslut om verkställighet av arresteringsordern fattas

inom tre dagar från det samtycket gavs och i andra fall inom 30 dagar från det personen greps. Om beslutet i särskilda fall inte kan fattas inom ramen för de nämnda fristerna skall den rättsliga myndighet som utfärdat arresteringsordern underrättas om dröjsmålet och skälen till detta. I sådant fall skall beslut fattas så snart som möjligt (artikel 14 styckena 2—4).

I EU-rambeslutet är motsvarande tidsfrister vid samtycke 10 dagar och i övrigt 60 dagar. Den i EU-utlämningslagen föreskrivna fristen för fattande av utlämningsbeslutet är tre dagar då personen samtycker till utlämningen och i annat fall 26 dagar från den dag då personen greps. Åklagaren skall dock underrätta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten om förseningen och skälen till denna först om utlämningsärendet inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom 60 dagar från att den som begärts utlämnad greps. I den nordiska utlämningslagen är förfarandet inte bundet till lika exakta tidsfrister. Enligt 19 § 2 mom. i lagen skall myndigheterna i den stat som utfärdat efterlysningen utan dröjsmål underrättas om tagande i förvar av den eftersökta personen. Om en begäran om utlämning inte framställts inom två veckor från det underrättelsen sändes, skall den som tagits i förvar försättas på fri fot. Lagen innehåller inte frister för fattande av utlämningsbeslutet, men enligt 9 § skall med anledning av framställning om utlämning undersökning skyndsamt verkställas.

Enligt konventionen skall personen utlämnas senast fem dagar efter det slutliga beslutet om att verkställa den nordiska arresteringsordern. Om personen av särskilda skäl inte kan utlämnas inom den nämnda fristen skall han utlämnas inom fem dagar efter det att fristen gått ut.

Om utlämningen hindras av omständigheter som ligger utanför berörda staters kontroll skall de rättsliga myndigheterna avtala om en ny frist för utlämningen (artikel 19 styckena 2—4). Enligt EU-utlämningslagen är fristen för utlämning 10 dagar efter det slutliga beslutet om utlämning. Om ett oöverstigligt hinder hindrar utlämningen skall ländernas behöriga myndigheter komma överens om en ny tidpunkt för utlämningen. Utlämningen skall ske inom tio dagar efter det att fristen

gått ut (46 §). Enligt den nordiska utlämningslagen skall ett utlämningsbeslut verkställas så snart som möjligt och senast inom två veckor från det beslutet utfärdades (13 §).

I artikel 21 i konventionen bestäms om transitering. Personer som skall utlämnas från ett nordiskt land till en annat nordiskt land får utan särskilt tillstånd föras över eller igenom en eller flera andra nordiska länders territorium. Detta motsvarar den lagstiftning som nu tillämpas (22 § i den nordiska utlämningslagen).

1.3 Följderna av utlämning

Bestämmelserna i kapitel 3 i konventionen gäller avräkning av tiden för frihetsberövande för den tid personen hållit i förvar från det totala fängelsestraffet, lagföring för andra brott som begåtts före utlämningen (den s.k. specialitetsbestämmelsen), vidareutlämning och överlämnande av egendom (artiklarna 22—25). Också bestämmelserna i detta kapitel motsvarar till stora delar motsvarande bestämmelser i EU-rambeslutet och i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd).

Specialitetsbestämmelsen och förutsättningarna för vidareutlämning (artiklarna 23 och 24 i konventionen) är dock något lättare formulerade i jämförelse med den nu tillämpliga lagstiftningen. Med avvikelse från 50 och 58 § i EU-utlämningslagen och 7 och 21 § i den nordiska utlämningslagen behövs enligt artikel 23 som huvudregel inte den utlämnande statens samtycke inte till att en person som skall utlämnas får ställas till svars för annat brott som är begånget före utlämningen än det brott för vilket personen utlämnades. Ställandet till svars kan hindras av någon sådan obligatorisk vägransgrund som är förknippad med brottet eller någon sådan fakultativ vägransgrund som anknyter till brottet och som avser territorialitetsprincipen eller beslut som hindrar åtal enligt artikel 5 stycke 2 eller 4 och som den överlämnande staten inte underlåter att åberopa. Om det är fråga om en utlämning till eller från Island kan ställandet till svars också hindras av att brottet är ett sådant politiskt brott som avses i artikel 27 i konventionen. Den överlämnande

statens bestämmanderätt upphör dock helt om den utlämnade personen trots möjlighet inte inom 45 dagar lämnat den stat som skall utlämna eller har återvänt till staten i fråga efter att ha lämnat den eller om personen i fråga själv samtycker till att lagföras för andra brott.

Enligt 58 § i EU-utlämningslagen får en person som har utlämnats från en medlemsstat till Finland som utgångspunkt inte åtalas, straffas eller berövas friheten för något annat brott som har begåtts före utlämningen än det som utgjorde grund för utlämningen. En avvikelse från specialitetsbestämmelsen får ske om den utlämnade trots möjlighet till detta inte inom 45 dagar lämnat den stat utlämningen gäller eller har återvänt till staten i fråga efter att först ha lämnat den, om brottet inte kan leda till fängelsestraff, om brottsrättegången inte föranleder åtgärder som innebär att den utlämnades frihet inskränks, om den utlämnade kommer att bli föremål för en icke-frihetsberövande påföljd, inbegripet en ekonomisk påföljd eller en åtgärd som träder i dess ställe, även om påföljden inskränker på hans eller hennes frihet, om den utlämnade har samtyckt till sin utlämning och avstått från att åberopa specialitetsbestämmelsen, om den utlämnade efter sin utlämning uttryckligen har avstått från att åberopa specialitetsbestämmelsen med avseende på specifika gärningar som har begåtts före utlämningen eller om den medlemsstat som har utlämnat personen samtycker till en avvikelse från specialitetsbestämmelsen. Enligt 50 § i EU-utlämningslagen kan det på begäran ges tillstånd till att en person som utlämnats från Finland får åtalas, straffas eller berövas friheten för ett annat brott som har begåtts före utlämningen om utlämning enligt EU-utlämningslagen vore tillåten. Tingsrätten beslutar om beviljande av tillstånd.

Enligt 7 § i den nordiska utlämningslagen skall när samtycke till framställning om utlämning ges uppställas som villkor att den som utlämnas inte i den stat till vilken han eller hon utlämnas får åtalas eller straffas för annat före utlämningen begånget brott än det för vilket han eller hon utlämnas. Ett villkor behöver dock inte uppställas om den utlämnade inför domstol har samtyckt till detta, om han eller hon trots möjlighet till detta inte

inom en månad har avlägsnat sig från det land utlämningen gäller eller personen efter att ha lämnat landet återvänder dit, eller om förutsättningarna för utlämning enligt den nordiska utlämningslagen är för handen och inrikesministeriet på begäran av det nordiska land som mottagit personen på grundval av 21 § meddelar tillstånd till att avvika från specialitetsbestämmelsen. En person som skall utlämnas och som inte är finsk medborgare får inte utan sitt eget eller inrikesministeriets tillstånd åtalas eller straffas för ett sådant politiskt brott som begåtts före utlämningen och för vilket han eller hon inte har utlämnats.

Enligt artikel 24 i konventionen kan en person utan särskilda förutsättningar vidareutlämnas till ett annat nordiskt land på grundval av ett sådant brott som begåtts före den första utlämningen. Vidareutlämning till en medlemsstat i EU eller ett annat land är möjlig om den utlämnade lämnar sitt samtycke till detta eller om han eller hon trots möjlighet till detta inte inom 45 dagar har avlägsnat sig från den vidareutlämnande staten eller efter att ha lämnat staten i fråga återvänt till den eller om den stat som först har utlämnat personen samtycker till detta och utlämning på grundval av gärningen i fråga enligt lagstiftningen i den staten hade varit möjlig.

Enligt 61 § i EU-utlämningslagen är utgångspunkten att en person som har utlämnats från en medlemsstat till Finland inte får vidareutlämnas till en annan medlemsstat eller till en stat som inte hör till Europeiska unionen. En avvikelse från förbudet mot vidareutlämning är möjlig på motsvarande grunder som enligt konventionen. För en vidareutlämning till ett land som står utanför EU behövs alltid samtycke av den först utlämnande staten. För vidareutlämning till en annan EU-medlemsstat av en person som utlämnats från Finland kan på grundval av 50 § i EU-utlämningslagen på begäran ges tillstånd om en utlämning enligt EU-utlämningslagen vore tillåten. På vidareutlämning till en annan stat än en medlemsstat i Europeiska unionen, Norge eller Island tillämpas den allmänna utlämningslagen enligt vars 32 § justitieministeriet kan lämna medgivande, om de lagenliga förutsättningarna för utlämning till staten i fråga är för handen.

Enligt 7 § i den nordiska utlämningslagen skall när samtycke till en framställning om utlämning ges uppställas som villkor att den som utlämnas inte i får utlämnas vidare till en tredje stat för brott som begåtts före utlämningen, om inte särskilt medgivande till detta lämnats i beslutet om utlämning eller om inte inrikesministeriet med stöd av 21 § på begäran meddelar tillstånd till vidareutlämning. Tillstånd kan meddelas om förutsättningarna för utlämning enligt den nordiska utlämningslagen är för handen.

1.4 Särskilda bestämmelser om utlämning till eller från Island

Kapitel 4 i konventionen innehåller särskilda bestämmelser som gäller Island. Enligt huvudregeln finns det inte en skyldighet att utlämna till Island eller att från Island skall utlämnas en egen medborgare. Om personen under två år som föregått gärningen har bott i den stat som utfärdat arresteringsordern eller om på gärningen i fråga eller motsvarande gärning kan följa fängelse i över fyra år kan utlämning dock inte förvägras. För flera brott kan utlämnas då den ovan angivna förutsättningen uppfylls för ett brotts del.

Det finns inte heller som huvudregel en skyldighet att mellan Island och de övriga nordiska länderna att utlämna på grundval av ett politiskt brott. Utlämnning av en utlämning på grundval av ett politiskt brott får dock inte förvägras om gärningen också enligt lagen i den stat som verkställer arresteringsordern utgör ett brott eller om gärningen omfattas av artikel 1, 2 eller 3 i Europarådets konvention om bekämpande av terrorism (FördrS 16/1990).

2 Lagförslag

2.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott (Nordisk arresteringsorder)

1 §. Lagen innehåller en sedvanlig ikraftsättandebestämmelse enligt vilken de bestämmelser som hör till området för lagstift-

ningen i konventionen gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §. Paragrafen innehåller en bestämmelse enligt vilken om ikraftträdande av lagen bestäms genom förordning av republikens president.

2.2 Lag om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Tillämpningsområde.* Paragrafen innehåller en bestämmelse om lagens tillämpningsområde. I lagen föreskrivs om utlämning för brott av en person som uppehåller sig i Finland för brott till Island, Norge, Sverige eller Danmark eller utlämning av en person till Finland av en person som uppehåller sig i dessa länder.

För det första skall en person kunna utlämnas för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas. Enligt definitionen i artikel 1 i konventionen sker utlämningen för en brottsrättegång. I artiklarna 2, 23 och 24 i konventionen talas det om överlämnande för lagföring. Den finskspråkiga versionen av konventionen kan tolkas så att tillämpningsområdet inte överhuvudtaget omfattar utlämning av en som misstänks för brott.

Enligt förklaranderapporten till konventionen avviker tillämpningsområdet för konventionen inte från den samnordiska utlämningslagstiftningen som avses upphävas och enligt vilken vid sidan av den som åtalats och dömts för ett brott också en misstänkt kan utlämnas. I punkt 3 i ingressen till konventionen nämns uttryckligen också utlämning av en misstänkt. Om man dessutom beaktar ursprungsversionen som avfattats på danska och den svenskspråkiga versionen är det enligt konventionen åtminstone i någon mån möjligt att utlämna en person som misstänks för brott.

Enligt artikel 1 stycke 2 i konventionen betraktas en arresteringsorder som utfärdats av Danmark, Finland eller Sverige enligt EU-rambeslutet också som en nordisk arresteringsorder. Rambeslutet nämns också i stycke 10 i ingressen till konventionen. I förklaranderapporten till konventionen nämns

att konventionen skall överensstämma med särskilt EU-rambeslutet. I förklaranderapporten konstateras också att konventionen går längre än EU-rambeslutet. I jämförelsen nämns inte att utlämning av en misstänkt enligt konventionen vore möjligt i mera omfattande grad än enligt EU-rambeslutet.

På angivna grunder kan det i viss mån anses oklart i vilken mån konventionen också avser utlämning av en person som misstänks för brott. Som utgångspunkt kan dock uppställas att tillämpningsområdet för konventionen skall vara identiskt med EU-rambeslutet. Vid det sakkunnigmöte om den nordiska arresteringsordern som 19.3.2007 arrangerades i Oslo framgick det att man i Danmark anser att konventionens tillämpningsområde motsvarar tillämpningsområdet för rambeslutet. I Sverige överväger man att definiera tillämpningsområdet på motsvarande sätt som i den lag om utlämning på grundval av en europeisk arresteringsorder som stiftats med anledning av EU-rambeslutet.

Enligt 1 § i EU-utlämningslagen kan en person utlämnas för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas. I förarbetena till paragrafen (RP 88/2003 rd s. 15) konstateras att lagens tillämpningsområde inte omfattar en överföring av en person till en annan stat enbart för att höras vid en förundersökning. Tillämpningen av lagen förutsätter att åklagaren har prövat att det enligt de uppgifter som framkommit i saken finns förutsättningar för att väcka åtal. En utlämning förutsätter alltså inte att åtal väckts, utan det är också möjligt att under nämnda förutsättningar utlämna en person som misstänks för brott.

Såväl enligt EU-utlämningslagen som enligt konventionen är förutsättningen för en framställning om utlämning ett häktningsbeslut. Enligt 1 kap. 8 § i tvångsmedelslagen kan en person som på sannolika skäl misstänks för brott häktas. Enligt 1 kap 6 § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) är på motsvarande sätt en förutsättning för att väcka åtal att det finns sannolika skäl för att den misstänkte är skyldig till brottet.

Med hänsyn till konventionens ömsesidighet är det viktigt att konventionens tillämpningsområde förstås på samma sätt i de olika nordiska länderna och att man kan lita på att

de framställningar som myndigheterna i ett annat nordiskt land har gjort är behöriga. I förklaranderapporten till konventionen har man utgått från att det utlämnande nordiska landet inte prövar grunderna för utlämningen utan om förutsättningarna för utlämning, dvs. närmast om grunderna för förvägrande är för handen.

Med hänsyn till de finska myndigheter som tillämpar konventionen och en enhetlig linje för avgöranden är det önskvärt att tillämpningsområdet är det samma vad gäller såväl EU-utlämningslagen som den här föreslagna lagen.

Den antagna ståndpunkten kan ytterligare tillstyrkas av att en utlämning som förfarande betraktad är tungrodd och ingriper i en persons frihet. Frihetsberövandet blir i regel längre än vad en som misstänks för brott är skyldig att godta enligt förundersökningslagen (449/1987). Den misstänkte kan anse förfarandet som oskäligt om han eller hon utlämnas för förhör, släpps fri och åter begärs utlämnad efter att åtal har väckts. Detta samsätter också de myndigheter som ansvarar för utlämning och i synnerhet de som ansvarar för verkställigheten av utlämning.

Syftet med utlämningsförfarandet kan i allmänhet inte vara att lämna ut en person endast för förhör. Finlands begäran om utlämning av en person för förundersökning har inte alltid bifallits med stöd av den samnordiska utlämningslagstiftningen.

Förhör med en misstänkt kan begäras med utnyttjande av internationell rättslig hjälp. Då avstånden från Finland till ett annat nordiskt land är förhållandevis korta kan en tjänsteman som utför förundersökningen ofta delta i förhöret med den misstänkte i ett annat nordiskt land.

På ovan angivna grunder har man stannat för att föreslå att utlämning på motsvarande sätt som enligt EU-utlämningslagen är möjlig för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas.

För det andra skall en person utlämnas för verkställigheten av ett frihetsstraff. Enligt artikel 1 och 2 i konventionen skall utlämning ske för verkställighet av fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd.

Liksom i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 16) skall som frihetsstraff uppfattas för-

utom fängelsestraff också som en annan påföljd som en domstol dömt ut på grund av ett brott och som inte anses som ett straff utan som en skyddsåtgärd som döms ut istället för eller vid sidan av ett straff. I Finland finns inga sådana påföljder utan endast ett ovillkorligt fängelsestraff omfattas av tillämpningsområdet. Till tillämpningsområdet skall höra t.ex. en i Sverige utdömd påföljd benämnd överlämnande till rättspsykiatrisk vård och i Danmark och Norge en påföljd benämnd forvaring. Villkorligt fängelse och samhällstjänst hör inte till tillämpningsområdet.

I artikel 26 och 27 i konventionen finns särskilda bestämmelser som gäller utlämning till eller från Island. Enligt dessa är en utlämning från Island förknippad med vissa begränsningar som gäller utlämning av en isländsk medborgare eller utlämning på grund av ett politiskt brott. De övriga nordiska länderna kan på motsvarande sätt begränsa utlämning till Island på grund av ett politiskt brott eller utlämning av sina egna medborgare till Island.

Det är i Finland möjligt att på det sätt som framgår av avsnittet om lagstiftningsordning föreskriva om utlämning av egna medborgare. Enligt EU-utlämningslagen är det i vid omfattning möjligt att utlämna egna medborgare till en annan medlemsstat inom Europeiska unionen. Enligt nämnda lag är en utlämning möjlig också på grund av politiska brott.

Enligt den föreslagna lagen är det alltså möjligt att utan nämnda begränsningar utlämna till Norge, Sverige och Danmark. Fastän Island på grundval av konventionen har möjlighet att ställa snävare gränser för utlämning än de övriga nordiska länderna är det inte ändamålsenligt att ställa utlämning från Finland till Island i en särställning. Inte heller i den nya danska lagen ingår dylika begränsningar (L 394, 30.4.2007). I den svenska eller norska lagstiftningen torde det inte föreslås begränsningar avseende Island (norske justis- og politidepartementet, høringsnotat snr. 200606375). Det är okänt i vilken grad Island i sin lagstiftning kommer att ta in sådana begränsningar som möjliggörs av artikel 25 och 26 i konventionen. Artiklarna i fråga måste dock beaktas då man föreskriver om innehållet i den s.k. speciali-

tetsbestämmelsen i 55 § i lagförslaget och om förutsättningarna för vidareutlämning i 58 § i lagförslaget.

2 kap. Utlämning från Finland till ett annat nordiskt land

Allmänna förutsättningar

2 §. Utlämning utan kontroll av dubbel straffbarhet. I paragrafen föreskrivs de allmänna förutsättningarna för utlämning från Finland. Utlämning skall beviljas, om det enligt det ansökande nordiska landets lagstiftning för den gärning som ligger till grund för framställning kan dömas till frihetsstraff, eller om den som begärs utlämnad har dömts till frihetsstraff.

En förutsättning för utlämning är inte att gärningen är straffbar också enligt finsk lagstiftning. Den dubbla straffbarheten har dock betydelse vid prövningen av om den grund för förvägrande som avses i den föreslagna 4 § 1 mom. 5 punkten blir tillämplig.

Utlämning bifalls om det enligt lagstiftningen i den stat som gjort framställningen om utlämning för gärningen kan dömas till fängelse. Det är tillräckligt att möjligheten till frihetsstraff framgår av straffskalan. Övriga omständigheter så som de allmänna bestämmelserna om straffmätning beaktas inte.

För det andra skall utlämning beviljas om den som begärs utlämnad har dömts till frihetsstraff i den stat som gjort framställningen. Innebörden av frihetsstraff har behandlats i motiveringen till 1 §. Någon nedre gräns för frihetsstraffets längd är inte uppställd.

Enligt den föreslagna 11 § 1 mom. 6 punkten och artikel 7 stycke 1 punkt f skall i framställningen anges den föreskrivna straffskalan i lagen i det land som gjort framställningen och det utdömda straffet. Enligt förklaranderapporten till konventionen hör en prövning av grunderna för utlämningen inte till den utlämnande statens prövningsökningsbefogenheter utan förutsättningarna för utlämning, dvs. närmast förekomsten av grunder för förvägrande. Utgångspunkten skall vara att domstolen inte närmare skall undersöka straffskalan och det utdömda straffet utan att man lutar på ett meddelande från ett annat nordiskt land. Om domstolen

har en grundad anledning att misstänka riktigheten av meddelandet kan den dock undersöka grunderna i motsvarande omfattning som det anförts i regeringens proposition angående EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 15—16).

Paragrafen grundar sig på artikel 2 stycke 3 i konventionen.

3 §. Framställning som gäller flera brott. Enligt paragrafen skall en framställning om utlämning bifallas fastän förutsättningarna 2 § uppfylls bara i fråga om en gärning eller ett straff som skall verkställas. Det är tillräckligt att det är möjligt att döma till frihetsstraff för en gärning. Om framställningen utöver denna gärning gäller också gärningar för vilka det endast kan dömas ut bötesstraff bifalls framställningen också för dessa gärningars del. Om en person dömts till ett frihetsstraff kan man på motsvarande sätt samtidigt bifalla en framställning om verkställighet av också ett annat straff, fastän det utdömda straffet är t.ex. böter. Dubbel straffbarhet kontrolleras inte heller i dessa fall.

En utlämning förutsätter alltid att framställningen om utlämning bifalls vad gäller åtminstone en av de gärningar som avses i 2 §. Om t.ex. i en framställning om utlämning för en brottsrättegång ingår en gärning som omfattas av hot om fängelse och två gärningar som straffas med böter men domstolen på grund av en ovillkorlig grund för förvägrande anser att utlämningen inte kan bifallas vad gäller den gärning som omfattas av hot om fängelse är en utlämning endast på grund av de gärningar som omfattas av hot om böter inte möjlig.

Paragrafen grundar sig på artikel 2 stycke 2 i konventionen

Grunder för förvägrande

4 §. Ovillkorliga grunder för förvägrande. Paragrafen innehåller bestämmelser om ovillkorliga grunder för förvägrande. Om en sådan grund för förvägrande är för handen får en person som begärs utlämnad från Finland inte utlämnas utan utlämningen skall förvägras.

Enligt 1 mom. 1—3 punkten i paragrafen skall utlämning förvägras om amnesti har utfärdats i Finland genom lag för den gärning

som ligger till grund för framställningen så som anges i 105 § 2 mom. i grundlagen, om för den för den gärning som ligger till grund för framställningen har givits ett lagakraftvunnet avgörande i ett nordiskt land eller i en medlemsstat i Europeiska unionen och en eventuell dom har avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas eller den som begärs utlämnad inte hade fyllt 15 år när den gärning som ligger till grund för framställningen begicks. Motsvarande grunder för förvägrande ingår i 5 § 1 mom. 1—3 punkten i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd. s. 19—20) med det tillägget att enligt den här föreslagna lagen också en lagakraftvunnen dom i Norge eller Island utgör en ovillkorlig grund för förvägrande. Punkterna grundar sig på artikel 4 i konventionen

Enligt 4 punkten i momentet skall utlämning förvägras om framställningen gäller verkställighet av ett frihetsstraff och den som begärs utlämnad är finsk medborgare och anholder om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland. Grunden för förvägrande motsvarar 5 § 1 mom. 4 punkten (RP 88/2003 rd s. 20—21). Enligt artikel 5 stycke 5 i konventionen är grunden för förvägrande beroende av prövning. På motsvarande sätt som i EU-utlämningslagen har man i fråga om den nu föreslagna lagen ansett det motiverat att utlämning i sådana fall alltid skall förvägras och domstolen skall inte ha prövningsbefogenheter i ärendet.

Enligt 5 punkten i momentet skall utlämning förvägras om den gärning som ligger till grund för framställningen enligt 1 kap. strafflagen anses ha begåtts helt eller delvis i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg och gärningen inte är straffbar i Finland. Punkten motsvarar 5 § 1 mom. 5 a punkten i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 20) och konventionens artikel 5 punkt 2 enligt vilken grunden för förvägrande är beroende av prövning.

Enligt 6 punkten i momentet skall utlämning förvägras om det finns grundad anledning att misstänka att den, som begärs utlämnad riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet eller blir utsatt för förföljelse eller någon annan kränkning av de mänskliga rättigheterna. Grunden för förvägrande motsvarar 5 §

1 mom. 6 punkten i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 s. 21—23).

Konventionen innehåller inte motsvarande grunder för förvägrande men bestämmelsen kan härledas ur punkterna 4—6 i konventionens ingress. Enligt punkterna 4 och 5 i ingressen bygger konventionen på principen om respekt för de mänskliga rättigheterna och konventionen hindrar inte en tillämpning av de konstitutionella reglerna om bl.a. yttrandefrihet. Enligt punkt 6 i ingressen får ingen överlämnas eller vidareutlämnas till en stat där han eller hon löper allvarlig risk att utsättas för dödsstraff tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling. Grundlagens 9 § 4 mom. innehåller ett förbud mot att utlämna en utlämning om han eller hon riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet. Enligt 9 § 3 mom. i den nya grundlagen förutsätter utlämning av en finsk medborgare att hans eller hennes mänskliga rättigheter och rättsskydd kan garanteras i den stat som begär utlämning.

Enligt 2 mom. i paragrafen skall utlämning förvägras om utlämning med hänsyn till personens ålder, hälsotillstånd eller övriga personliga förhållanden eller på grund av särskilda omständigheter av humanitära skäl vore oskäligt och oskäligheten inte kan elimineras genom en senareläggning av verkställigheten. Momentet motsvarar EU-utlämningslagens 5 § 2 mom. som fogades till lagen vid riksdagsbehandlingen (LaUB 7/2003 s. 5—6 och GrUU 18/2003 s. 4). Konventionen innehåller ingen motsvarande grund för förvägrande, men på grundval av artikel 19 stycke 5 i konventionen är det möjligt att skjuta upp utlämningen av allvarliga humanitära skäl, till exempel om det finns godtagbara skäl att anta att utlämningen uppenbart skulle innebära en fara för den eftersöka personens liv eller hälsa. Det är dock inte korrekt att utlämningen av en t.ex. allvarligt och varaktigt sjuk person inte enligt lag kan hindras på annat sätt än genom att skjuta upp verkställigheten av utlämningsbeslutet. Den föreslagna bestämmelsen kan anses motiverad i ljuset av punkt 4 i konventionens ingress. Eftersom en senareläggning av verkställigheten är möjlig i de fall då utlämningen vore oskälig av humanitära skäl är det skäl

att avgränsa tillämpningen av grunden för förvägrande till de situationer då oskäligheten inte kan elimineras genom en senareläggning av verkställigheten.

5 §. *Av prövning beroende grunder för förvägrande.* I paragrafen föreskrivs om av prövning beroende grunder för förvägrande. Av prövning beroende betyder att fastän en grund för förvägrande är tillämplig på fallet har domstolen inte en skyldighet att förvägra utlämning, utan förvägrande är beroende av domstolens prövning.

Enligt *1 punkten* i paragrafen kan utlämning förvägras om den som begärs utlämnad är misstänkt eller åtalad i Finland för den gärning som ligger till grund för framställningen. Den senare delen av bestämmelsen motsvarar 6 § 1 punkten i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 23).

Vid prövningen av om grunden för förvägrande är tillämplig bör man ta fasta på ändamålsenlighetsaspekter. Om t.ex. gärningen i den stat som begär utlämningen utgör en del av en större brottsserie är det lämpligt att samtycka till framställningen. I ärendet kan också beaktas i vilken stat gärningen effektivast kan undersökas. Om merparten av vittnena och målsägandena vistas på den stats territorium som begär utlämning är det också mest ändamålsenligt att förrätta förundersökningen där. I praktiken kan de behöriga förundersökningsmyndigheterna i de nordiska länderna eftersträva att komma överens om vilken stats myndigheter som skall sörja för förundersökningen.

Punkten grundar sig på artikel 5 punkt 1 i konventionen. I den finskspråkiga konventionstexten nämns som grund för förvägrande endast åtal som redan har väckts för samma gärning mot den som begärs utlämnad. Den finskspråkiga ordalydelsen är dock inte lyckad. T.ex. konventionens svensk- och danskspråkiga versioner ger vid handen att grunden för förvägrande är avsedd att utsträcka sig också till förundersökningsskedet. Saken har förståtts på motsvarande sätt också i Norge och Danmark i de dokument som nämns i motiveringen till 1 §.

Enligt *2 punkten* i paragrafen kan utlämning förvägras om det för den gärning som ligger till grund för framställningen har beslutats att åtal inte skall väckas eller det har

meddelats åtalseftergift. Bestämmelsen motsvarar 6 § 2 punkten i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 23—24) och grundar sig på den första delen av konventionens artikel 5 punkt 4.

Enligt *3 punkten* i paragrafen kan utlämning förvägras om den gärning som ligger till grund för framställningen i något nordiskt land omfattas av något annat slutligt avgörande än en dom vilket hindrar att åtal väcks. Bestämmelsen motsvarar i sak 6 § 3 punkten i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 24) och grundar sig på den senare delen av artikel 5 punkt 2 i konventionen. Enligt den finskspråkiga versionen grundar sig förvägrandet på ett slutligt avgörande i någon stat, men av t.ex. den svensk- eller danskspråkiga versionen samt förklaranderapporten framgår det direkt att det är fråga om ett slutligt avgörande i något annat nordiskt land.

Enligt *4 punkten* i paragrafen kan utlämning förvägras om den som begärs utlämnad varaktigt är bosatt i Finland och anhåller om att få avtjäna ett frihetsstraff i Finland och det på grund av hans eller hennes personliga förhållanden eller av något annat särskilt skäl är motiverat att frihetsstraffet avtjänas i Finland. Bestämmelsen gäller alltså utlämning av en annan än en finsk medborgare. Bestämmelsen motsvarar 6 § 6 punkten i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 25) och grundar sig på artikel 5 punkt 5 i konventionen.

Enligt *5 punkten* i paragrafen kan utlämning förvägras om den som begärs utlämnad har dömts genom en lagakraftvunnen dom i en annan stat än en som hör till de nordiska länderna eller Europeiska unionen för den gärning som ligger till grund för framställningen och det eventuella straffet har avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i domslandet. Punkten gäller förutom domar som avkunnats i s.k. tredje länder också domar av de internationella brottsmålsdomstolarna. Bestämmelsen grundar sig på artikel 5 punkt 3 och artikel 15 stycke 3 i konventionen.

Grunden för förvägrande motsvarar 6 § 7 punkten i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 25—26) om också enligt lagen i fråga en dom som givits i Norge och Island

hör till de av prövning beroende grunderna för förvägrande.

6 §. Samtycke till utlämning. I paragrafen föreskrivs om vilken betydelse samtycket av en person som begärs utlämnad har. En person utlämnas på grundval av samtycke förutom då han eller hon är misstänkt eller åtalad för den gärning som ligger till grund för framställningen på det sätt som anges i 5 § 1 punkten. Vad gäller att vara under åtal motsvarar bestämmelsen 7 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 26—27). Det kan ligga i den finska statens intresse att få saken utredd vid en förundersökning i Finland eller att få åtalet behandlat vid en finsk domstol. Grunden för förvägrande är dock beroende av prövning varför det också är möjligt att samtycka till utlämningen.

Konventionen innehåller ingen direkt bestämmelse om betydelsen av samtycket för tillämpningen av grunderna för förvägrande. Indirekt framgår det dock av artikel 23 att samtycket har givits en stor betydelse. Enligt stycke 1 i artikeln kan en person ställas till ansvar i det nordiska land som begärt utlämningen också för andra än de gärningar som ingått i framställningen. Med avvikelse från denna regel får en person inte åtalas för en sådan gärning om den utlämnande staten hade bort förvägra utlämningen på grund av en ovillkorlig grund för förvägrande. Enligt stycke 2 punkt b i artikeln får dock en person ställas till ansvar också för en sådan gärning om de utlämnade samtycker till detta.

Villkor

7 §. Villkor som gäller återsändande av den som skall utlämnas. Enligt 1 mom. i paragrafen skall i ett utlämningsbeslut som gäller en finsk medborgare på dennes anhållan intas ett villkor att han eller hon skall återsändas till Finland för att avtjäna ett frihetsstraff, om han eller hon utlämnats för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas och personen i fråga döms till straff i den stat som gjort framställningen. Enligt 2 mom. i paragrafen skall motsvarande villkor kunna ställas på anhållan av en person som är varaktigt bosatt i Finland, om det på grund av hans eller hennes personliga förhållanden eller av något annat skäl är motive-

rat att han eller hon får avtjäna frihetsstraffet i Finland.

Paragrafen motsvarar i sak 8 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd. s. 27—28) och grundar sig på artikel 6 i konventionen.

Behöriga myndigheter

8 §. Behöriga domstolar. I paragrafen föreskrivs att Helsingfors, Kuopio, Uleåborgs och Tammerfors tingsrätter är behöriga att fatta beslut i de ärenden som avses i denna lag. Bestämmelsen motsvarar i sakligt hänseende 11 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 29—30). På grund av att förutsättningarna och förfarandet är likartade är det motiverat att de domstolar som redan har specialiserat sig på EU-utlämningslagen också skall behandla de utlämningsärenden som avses i den föreslagna lagen.

Paragrafen grundar sig på konventionens artikel 3 enligt vilken de rättsliga myndigheterna fattar beslut om att verkställa en nordisk arresteringsorder. Detta innebär att inrikesministeriet inte längre kan vara den myndigheten som beslutar om utlämningsärenden mellan de nordiska länderna.

9 §. Behöriga åklagare. I paragrafen föreskrivs att om något annat inte föreskrivs i denna lag är häradsåklagarna inom Helsingfors, Kuopio, Tammerfors och Uleåborgs tingsrätter behöriga att sköta de uppgifter som avses i denna lag. Av särskilda skäl kan också en annan häradsåklagare vara behörig. Bestämmelsen motsvarar 12 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 30). I propositionen har det ansetts ändamålsenligt att behandlingen av utlämningsärenden mellan de nordiska länderna koncentreras till samma åklagare som är behöriga enligt EU-utlämningslagen. Översändande av en framställning om utlämning och framställningens innehåll

10 §. Kontaktordning. Enligt 1 mom. i paragrafen kan den behöriga myndigheten i ett nordiskt land sända en framställning om gripande och utlämning genom internationella kontaktkanaler eller direkt till ett eller flera nordiska länder och begära efterlysning i enlighet med respektive nordiska lands nationella efterlysningsförfarande.

Enligt artikel 8 stycke 3 i konventionen kan framställningen översändas i enlighet med Schengenavtalet. Avtalet i fråga kan dock inte tillämpas på förmedling av framställningar enligt denna lag varför kontaktkanalen i praktiken hänvisar till Interpol I-24/7-systemet. Då detta system utnyttjas riktas framställningen till centralkriminalpolisen. I lagen föreslås inte ett omnämnande om den kontaktkanal som kan användas så att det inte skall uppstå ett behov att ändra lagen om senare en ny kontaktkanal tas i bruk.

Enligt 2 *mom.* i paragrafen får framställningen sändas till den behöriga åklagaren antingen direkt eller via internationella kontaktkanaler om det är känt var i Finland den som begärs utlämnad befinner sig. Bestämmelsen motsvarar 13 § 2 *mom.* i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 s. 31) och grundar sig på artikel 8 stycke 1 i konventionen.

Enligt 3 *mom.* i paragrafen skall åklagaren underrätta centralkriminalpolisen om sådana framställningar som inte sänts genom centralkriminalpolisen. Bestämmelsen har samma innehåll som 13 § 3 *mom.* i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 31—32).

11 §. Framställningens innehåll och form. I 1 *mom.* i paragrafen föreskrivs om de uppgifter som en framställning om utlämning skall innehålla. Dessa är uppgifter om den person som begärs utlämnad, den ansökande myndigheten, en uppgift om häktningsorder eller om en verkställbar dom, en individualisering av den gärning som ligger till grund för framställningen och brottets rättsliga beskaffenhet samt straffskalan eller det straff som skall verkställas. Bestämmelsen motsvarar i sak 14 § 1 *mom.* i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 32—33) och grundar sig på artikel 7 stycke 1 i konventionen. Konventionen har som bilaga ett standardformulär enligt vilket uppgifterna i framställningen skall anges. Blanketten är nästan identisk med det formulär som används vid utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater.

I 2 *mom.* i paragrafen föreskrivs att om framställningen avser flera gärningar, är det tillräckligt att det i framställningen anges en häktningsorder eller verkställbar dom som uppfyller villkoren för utlämning enligt 2 §. Enligt den föreslagna 3 § kan en framställ-

ning omfatta också sådana gärningar och straff som inte uppfyller förutsättningarna enligt den föreslagna 2 §, om blott förutsättningarna vad gäller en gärning eller ett straff uppfylls. Momentet grundar sig på artikel 7 stycke 2 i konventionen.

I 3 *mom.* i paragrafen föreskrivs att om Sverige eller Danmark till Finland gör en framställning om utlämning enligt EU-utlämningslagen anses framställningen som en framställning enligt denna lag. Bestämmelsen syftar till att reducera det administrativa arbetet på det sättet att det inte skall vara nödvändigt att göra en framställning om utlämning såväl enligt den nu föreslagna nordiska lagen som enligt EU-utlämningslagen, om den eftersöktes vistelseort är okänd. Bestämmelsen grundar sig på artikel 1 stycke 2 i konventionen.

I 4 *mom.* i paragrafen föreskrivs att en framställning kan översändas skriftligen, i form av ett elektroniskt meddelande eller på något annat sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning. Bestämmelsen har samma innehåll som 14 § 2 *mom.* i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 33).

12 §. Språk och översättningar. I paragrafen föreskrivs att en framställning om utlämning skall göras på finska, svenska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Den behöriga myndigheten kan dock godkänna en framställning som är avfattad på något annat språk. Om en framställning är avfattad på något annat språk än finska eller svenska, skall centralkriminalpolisen se till att framställningen översätts till något av dessa språk.

Bestämmelsen har samma innehåll som 15 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 33—34). Konventionen innehåller inte bestämmelser om det språk som skall användas.

13—42 §. Bestämmelserna gäller gripande, tagande i förvar och hållande i förvar, biträde och försvarare, underrättelser och förfrågningar, lämnande av samtycke till utlämningen och återkallande av samtycke, behandlingen av ett utlämningsärende vid tingsrätten och ändringssökande samt verkställigheten av ett utlämningsbeslut. Bestämmelserna motsvarar i huvudsak 16—45 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 34—49

och LaUB 7/2003 rd s. 6—7) och grundar sig på artiklarna 9—15 i konventionen.

Enligt olika bestämmelser i EU-utlämningslagen kan ett samtycke förutom utlämning också gälla en avvikelse från den s.k. specialitetsbestämmelsen och vidareutlämning. I den föreslagna lagen föreskrivs endast om samtycke till utlämning eftersom det enligt konventionen som huvudregel är möjligt att i det land som gör framställningen ställa en person till ansvar också för andra gärningar än de som ingår i framställningen om utlämning. Också vidareutlämning till ett annat nordiskt land är enligt huvudregeln tillåten. Utgångspunkten i EU-utlämningslagen är en annan eftersom specialitetsbestämmelsen och förbudet mot vidareutlämning i den är huvudregler.

Fastän det i den föreslagna lagen inte har föreskrivits om samtycke till en avvikelse från specialitetsbestämmelsen och till vidareutlämning finns det inte något hinder för att man vid behov underrättar om en sådan möjlighet att ge samtycke och utreder dess innebörd och att angående lämnade samtycken tas ett omnämnande i utlämningsbeslutet och att man också i övrigt förfar på motsvarande sätt som i fråga om det i lagen föreskrivna samtycket till utlämning.

I artikel 14 i konventionen ingår bestämmelser om de tidsfrister som skall iakttas. Om en person har samtyckt till utlämning bör det slutliga beslutet om utlämning fattas inom tre dagar från det samtycket lämnades och i övriga fall senast inom 30 dagar efter det att den som begärs utlämnad har gripits. I särskilda fall kan en avvikelse från fristerna ske.

Oaktat den finskspråkiga ordalydelsen för konventionen är bestämmelserna inte till sin karaktär absoluta utan riktgivande så som framgår av den svenskspråkiga versionen och förklaranderapporten.

Enligt EU-utlämningslagen skall tingsrätten fatta beslut inom tre dagar från den dag samtycket gavs och i övriga fall inom 26 dagar från det den som begärs utlämnad greps. Dessutom har för besvär och bemötande av besvär reserverats sju dagar var. Högsta domstolen skall ge sitt avgörande inom 20 dagar efter att tiden för ingivande av bemötande har löpt ut. Bestämmelserna har

sammanställts med tanke på att tidsfristen för ett slutligt beslut enligt det rambeslut som ligger till grund för EU-utlämningslagen är 60 dagar från det att den eftersökta har gripits.

Fristerna i konventionen är i praktiken omöjliga att iaktta i alla fall, om besvär över tingsrättens beslut är tillåtna. En inarbetad princip kan anses vara att man som huvudregel en gång skall kunna överklaga en domstols beslut. Det är inte heller motiverat att ändringssökandet anordnas på annat sätt i den föreslagna lagen jämfört med EU-utlämningslagen. I lagen bör å andra sidan inte tas in sådana tidsfrister som inte kan iakttas.

Av denna orsak föreslås i den lag som skall stiftas bestämmelser om ändringssökande som motsvarar EU-utlämningslagens bestämmelser. I praktiken har man i fråga om ändringssökande nästan alltid kunna hålla fast vid de frister som ingår i EU-utlämningslagen. Dessutom skulle konventionens tidsfrist på 30 dagar i praktiken överskridas endast i de situationer där besvär över tingsrättens beslut anförs hos högsta domstolen, dvs. sannolikt förhållandevis sällan. Angående förseningen skall i enlighet med den föreslagna 32 § underrättas den behöriga myndigheten i det nordiska land som gjort framställningen.

43 §. Tiden för verkställigheten. Enligt 1 mom. i paragrafen skall en person utlämnas till den behöriga myndigheten i det ansökande nordiska landet så snart som möjligt vid den tidpunkt som myndigheterna kommer överens om. Utlämningen skall dock verkställas senast fem dagar efter det att beslutet vunnit laga kraft. Bestämmelsen grundar sig på artikel 19 stycke 1 och 2.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att om utlämningen på grund av särskilda omständigheter inte är möjlig inom den i 1 mom. angivna tiden, skall de behöriga myndigheterna komma överens om en ny tidpunkt för utlämningen och utlämningen skall äga rum inom fem dagar från det att den tidsfrist som avses i 1 mom. har gått ut. Bestämmelsen grundar sig på artikel 19 stycke 3 i konventionen.

I 3 mom. i paragrafen föreskrivs att om det inte är möjligt att iaktta den tidsfrist som an-

ges i 2 mom. på grund av omständigheter som inte beror på Finland eller det nordiska land som gjort framställningen skall de behöriga myndigheterna i staterna i fråga komma överens om en ny utlämningstidpunkt. Utlämningen skall äga rum inom tio dagar från den nya tidpunkt som bestämts. Bestämmelsen grundar sig i huvuddrag på artikel 19 stycke 4 i konventionen.

44 §. Senareläggning av verkställigheten. Enligt paragrafen kan domstolen senarelägga verkställigheten av ett utlämningsbeslut, om utlämningen av humanitära skäl är oskälig. Utlämningsbeslutet skall verkställas enligt överenskommelse mellan myndigheterna så snart ett sådant hinder inte längre föreligger. Utlämningen skall äga rum inom tio dagar från den nya tidpunkt som har bestämts.

Bestämmelsen motsvarar 47 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 49) och grundar sig på artikel 19 stycke 5 i konventionen.

45 §. Frigivning. Enligt paragrafen skall en person som fortfarande hålls i förvar när de tidsfrister som avses i 43 och 44 § har löpt ut frigges. Bestämmelsen motsvarar 48 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 49) och grundar sig på artikel 19 stycke 6 i konventionen.

46 §. Uppskov med verkställigheten och tillfällig utlämning. Enligt 1 mom. i paragrafen kan domstolen skjuta upp verkställigheten av ett utlämningsbeslut så att den som skall utlämnas skall kunna åtalas för en annan gärning än den som ligger till grund för framställningen eller, om dom redan har fallit, kan avtjäna sitt straff.

Enligt 2 mom. i paragrafen kan i stället för att utlämningen skjuts upp personen tillfälligt utlämnas på de skriftliga villkor som överenskoms mellan de behöriga myndigheterna.

Bestämmelsen motsvarar 49 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 50—51) och grundar sig på artikel 20 i konventionen.

Specialitetsbestämmelse

47 §. Framställning om tillstånd. Enligt paragrafen kan en person som utlämnats från Finland till ett annat nordiskt land utan tillstånd ställas till svars i det andra nordiska landet för också andra gärningar som begåtts

före utlämningen. Undantag utgör dock de gärningar i fråga om vilka Finland skulle ha förvägrat utlämning på grund av en sådan ovillkorlig grund för förvägrande som anges i 4 §. Oaktat grunden för förvägrande kan en person ställas till ansvar också för en sådan gärning om han eller hon samtycker till detta, eller om han eller hon har haft möjlighet lämna det nordiska landet men inte gjort det inom 45 dagar efter sitt frigivande eller har återvänt till det nordiska landet efter att först ha lämnat det.

Bestämmelsen motsvarar delvis 50 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 50—51). Enlig lagen i fråga får en person inte ställas till ansvar för andra gärningar än de för vilka utlämning begärts. Med andra ord binder den s.k. specialitetsbestämmelsen den stat som begärt utlämning.

I konventionen är däremot huvudregeln att en person kan ställas till ansvar också för andra gärningar än de som ingått i framställningen. För en avvikelse från specialitetsbestämmelsen krävs dock i vissa fall tillstånd av det utlämnande nordiska landet.

Enligt artiklarna 5 och 23 i konvention är ett tillstånd nödvändigt om ställandet till ansvar gäller en gärning på grundval av vilken utlämning hade kunnat förvägras på den grund att gärningen helt eller delvis anses ha begåtts på den utlämnande statens territorium eller en plats som är likställd med den statens territorium och gärningen inte utgör brott enligt denna stats lagstiftning eller om man i den utlämnande staten har beslutat att inte väcka åtal för samma gärning eller åtgärdseftergift har meddelats eller om gärning i något annat nordiskt land omfattas av ett annat slutligt avgörande än en dom som hindrar lagföring. Enligt den föreslagna 55 § 1 mom. 2 punkten skall den behöriga finska myndigheten i motsvarande fall av det nordiska land som utlämnat personen till Finland anhålla om tillstånd till en avvikelse från specialitetsbestämmelsen.

I 4 § 1 mom. 5 punkten i den föreslagna lagen föreslås dock att samtycke till utlämning inte skall ges om gärningen begåtts helt eller delvis i Finland och den inte är straffbar enligt finsk lag. Tillstånd till en avvikelse från specialitetsbestämmelsen ges inte, liksom inte heller i övrigt om framställningen gäller

en gärning som omfattas av den ovillkorliga grund för förvägrande som anges i den föreslagna 4 §. Däremot är de grunder för förvägrande som anges i de föreslagna 5 § 2 och 3 punkten, dvs. beslut om att åtal inte skall väckas, åtalseftergift och ett annat slutligt avgörande i ett annat nordiskt land än en dom som hindrar att åtal väcks beroende av prövning, varför domstolen i dessa fall enligt prövning kan bevilja tillstånd till en avvikelser från specialitetsbestämmelsen. Om någon annan av prövning beroende grund för förvägrande som avses i 5 § är för handen skall huvudregeln tillämpas. Med andra ord kan en person ställas till ansvar i ett annat nordiskt land utan tillstånd av den finska behöriga myndigheten.

Framställningen om tillstånd skall innehålla de uppgifter som anges i 11 § och den skall tillställas den behöriga åklagaren. Bestämmelsen motsvarar den sista meningen i 50 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 50—51).

48 och 49 §. I paragraferna föreskrivs om förutsättningarna och förfarandet för beviljande av tillstånd. Paragraferna motsvarar 51 och 52 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 51).

3 kap. **Utlämning från ett annat nordiskt land till Finland**

Allmänna förutsättningar

50 §. Förutsättningarna för en framställning. I 1 mom. i paragrafen föreskrivs om de förutsättningar under vilka det är möjligt att göra en framställning om utlämning från ett annat nordiskt land till Finland för åtgärder för väckande av åtal. Tillämpningsområdet har behandlats i motiveringen till den föreslagna 1 §.

En framställning om utlämning skall kunna göras på grundval av en sådan gärning som enligt finsk lag kan straffas med fängelse i ett år. Begränsningen på ett år följer av att man i framställningen om utlämning skall ange det häktningsbeslut som ligger till grund för framställningen. Det föreslås att denna förutsättning föreskrivs i 11 §. Enligt 1 kap. 3 och 8 § i den gällande tvångsmedelslagen kan med hänsyn till för utlämning väsentliga si-

tuationer ett häktningsbeslut fattas om för gärningen kan följa fängelse i minst ett år. I förslaget nedan till en ändring av tvångsmedelslagen ingrips inte mot förutsättningen om ett år.

Enligt 2 mom. i paragrafen kan en framställning om utlämning från ett annat nordiskt land till Finland göras om för den gärning som ligger till grund för gärningen i Finland har meddelats en verkställbar dom. Längden på det utdömda fängelsestraffet saknar betydelse men fängelsestraffet skall vara ovillkorligt. Ovan har i samband med 11 §, som grundar sig på artikel 7 i konventionen, kommit fram att domen skall uppges i framställningen fastän det inte krävs att den fogas till densamma.

En framställning om utlämning kan göras förutom på grundval av en lagakraftvunnen dom också då en dom som saknar laga kraft är verkställbar. Enligt 30 kap. 22 § i rättegångsbalken kan hovrättens avgörande verkställas så som en lagakraftvunnen dom, om inte högsta domstolen med stöd av 23 § i sagda kapitel har förbjudit eller avbrutit verkställigheten av domen. Också i vissa andra situationer kan en dom som saknar laga kraft vara verkställbar.

Paragrafens 1 och 2 mom. grundar sig på artikel 2 stycke 1 i konventionen.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om flera gärningar och domar. För det första är det möjligt att göra en framställning om utlämning också på grundval av sådana gärningar på vilka det inte kan följa fängelse som straff. Det är tillräckligt att det på en gärning som ingår i framställningen kan följa fängelsestraff och att det för en gärnings del har fattats ett häktningsbeslut. För det andra kan en framställning om utlämning göras också t.ex. för verkställighet av utdömda böter om blott framställningen om utlämning innehåller en sådan dom som avses i 2 mom.

Momentet grundar sig på artikel 2 stycke 2 och artikel 7 stycke 2 i konventionen.

Fastän det enligt momentet är möjligt att i framställningen om utlämning ta in flera brott och domar skall har den myndighet som begär utlämning skäl att överväga i vilken mån det finns ett behov av detta och om det överhuvudtaget är ändamålsenligt. Åklagaren bör utreda vilka brottsärenden den som be-

gärs utlämnad har anhängiga i Finland. I allmänhet finns det inte t.ex. orsak till att i framställningen ta in en stor mängd lindriga flera brott eller bötesdomar, eftersom den s.k. specialitetsbestämmelsen enligt huvudregeln i den föreslagna lagen inte skall gälla. En utlämnad person kan alltså som huvudregel ställas till svars för dessa ärenden som har samband fastän de inte nämnts i framställningen om utlämning. Om det dock finns anledning att misstänka att en gärning kan omfattas av en grund för förvägrande, är det motiverat ta in gärningen i framställningen. Det skall också beaktas att i ett annat än ett helt rutinartat ärende underlättar intagningen av flera brott i framställningen om utlämningen förberedelserna för behandlingen av brottsärendena för den person som begärs utlämnad.

En framställning om utlämning skall enligt artikel 1 i konventionen i de övriga nordiska länderna anses som en framställning enligt denna lag fastän den gjorts i enlighet med EU-utlämningslagen.

Förfarande

51 §. Behöriga myndigheter. Enligt paragrafen görs framställningar enligt det föreslagna 50 § 1 mom. av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 50 § 2 mom. görs av Brottspåföljdsverket.

Samma myndighet skall också återta framställningen om åtal för gärningen inte längre kan väckas eller ett straff inte längre verkställas som en följd av preskription enligt 8 kap. i strafflagen.

Bestämmelsen motsvarar 54 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 53).

52 §. Kontaktordning. I paragrafen föreskrivs om översändande av en framställning som gäller utlämning till Finland. Bestämmelsen grundar sig på artikel 8 i konventionen och innehåller motsvarande bestämmelser som den föreslagna 10 § som gäller utlämning från Finland till ett annat nordiskt land.

53 §. Framställningens innehåll och form. Enligt paragrafen skall en framställning om utlämning till Finland innehålla de uppgifter som avses i det föreslagna 11 § 1 mom. och

den kan översändas så som anges i 11 § 4 mom.

Bestämmelsen grundar sig på artikel 7 stycke 1 i konventionen.

54 §. Språk och översättningar. Enligt paragrafen skall framställningen avfattas på det anmodade nordiska landets språk eller ett annat språk som landet i fråga har godkänt. Centralkriminalpolisen skall se till att översättningarna görs och översänds till det nordiska landet i fråga.

Bestämmelsen motsvarar i sak 57 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 54). Konventionen innehåller inga bestämmelser om det språk som skall användas.

Specialitetsbestämmelse och villkor

55 §. Iakttagande av specialitetsbestämmelsen. Vad gäller utlämningsavtal mellan stater är huvudregeln den att den s.k. specialitetsbestämmelsen gäller. Enligt regeln kan en utlämnad person i den stat som begärt utlämning inte ställas till svars för andra än för de gärningar som ingått i framställningen.

I konventionen har man dock stannat för en annan lösning. Huvudregeln är att specialitetsbestämmelsen inte iakttas. Med andra ord kan en person ställas till ansvar i den stat som gjort framställning om utlämning för också andra gärningar än de som ingick i framställningen. Huvudregeln har dock vissa undantag och också från dessa undantag kan man i vissa fall avvika.

I enlighet med van ovan konstateras föreskrivs i 1 mom. att som huvudregel får mot den som utlämnats till Finland utan begränsningar riktas åtgärder för väckande av åtal och verkställighetsåtgärder för sådana gärningar som begåtts före utlämningen fastän de inte intagits i framställningen om utlämning.

Huvudregel har tre undantag vars tillämpning måste betraktas ur det utlämnande nordiska landets synvinkel. Enligt 1 punkten i momentet får för gärningen inte ställas till ansvar om det nordiska land som utlämnat personen till Finland inte skulle ha samtyckt till utlämningen på grunder som motsvarar dem som anges i den föreslagna 4 § 1 mom. 1—3 punkten. Dessa grunder för förvägrande utgör sådana obligatoriska vägransgrunder

som avses i artikel 4 i konventionen och de gäller amnesti, en slutlig dom för samma gärning i ett nordiskt land eller i en medlemsstat i EU (ne bis in idem) med vissa undantag och icke uppnådd straffrättslig ansvarsålder.

Den första punkten kan vara av betydelse om det i det nordiska land som har utlämnat har utfärdats amnesti. Också den andra punkten kan i vissa situationer ha betydelse. Eftersom gränsen för den straffrättsliga ansvarsåldern inte i de övriga nordiska länderna är högre än 15 år torde punkt 3 sakna betydelse i praktiken, eftersom man inte heller i övrigt i Finland skulle vidta straffrättsliga åtgärder med anledning av en gärning som en person som är yngre än 15 år har begått.

Enligt 2 punkten i momentet avviker man från huvudregeln på den grund att det utlämnande nordiska landet skulle ha kunnat förvägra utlämning på motsvarande grunder som de som anges i de föreslagna 4 § 1 mom. 5 punkten eller 5 § 2 eller 3 punkten, dvs. om en fakultativ vägransgrund enligt artikel 5 punkt 2 eller punkt 4 i konventionen är för handen. Dessa grunder är beslut om att inte väcka åtal eller åtalseftergift i det utlämnande nordiska landet, ett annat slutligt avgörande än en dom i något annat nordiskt land vilket hindrar att åtal väcks samt att gärningen begåtts helt eller delvis på det utlämnande nordiska landets territorium eller på en motsvarande plats och gärningen inte är straffbar enligt lagstiftningen i det nordiska landet i fråga.

Om det i lagstiftningen i det nordiska land som har utlämnat en person till Finland inte ingår sådana grunder för förvägrande som avses i 2 punkten kan huvudregeln iakttas. Om dock det utlämnande nordiska landet enligt sin lagstiftning på nämnda grunder skulle ha kunnat förvägra utlämning får åtgärder i Finland inte vidtas utan samtycke av det nordiska landet i fråga.

Enligt 3 punkten i momentet kan en avvikelse från huvudregeln göras på den grund att personen utlämnats till Finland från Island som enligt sin nationella lagstiftning kunnat förvägra utlämning på grund att en gärning med samband anses som ett politiskt brott. Bestämmelsen är alltså inte tillämplig då

Norge, Sverige eller Danmark utlämnat en person till Finland.

Enligt artikel 27 i konventionen kan utlämning till ett annat nordiskt land av en isländsk medborgare för ett politiskt brott förvägras. Också utlämning av en utlämning kan förvägras. En utlämning utlämnas dock från Island för ett politiskt brott om brottet enligt isländsk lag är straffbart eller om det omfattas av artiklarna 1—3 i den europeiska konventionen om bekämpande av terrorism (FördrS 16/1990).

I 2 mom. i paragrafen föreskrivs om de grunder enligt vilka man i Finland kan vidta åtgärder fastän en ovan nämnd undantagsgrund enligt 1 mom. är för handen. Dessa grunder är två.

Enligt 1 punkten i momentet kan huvudregeln iakttas om en person som utlämnats från ett annat nordiskt land har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet. Enligt 2 punkten i momentet kan huvudregeln iakttas om den utlämnade har gett sitt samtycke till en avvikelse från det förbud som avses i 1 mom.

Paragrafens 1 och 2 mom. grundar sig på artikel 23 i konventionen

Enligt 3 mom. i paragrafen är det åklagaren som av det nordiska landet begär det samtycke som avses i 1 mom. 2 punkten. Framställningen skall innehålla de uppgifter som anges i det föreslagna 11 § 1 mom. Innan framställningen görs skall personen höras och hans eller hennes skriftliga utsaga skall fogas till framställningen. Förfarandet motsvarar i sak det förfarande som föreskrivs i 58 § 3 mom. i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 56).

56 §. Iakttagande av villkor. I paragrafen föreskrivs att om en person som har utlämnats till Finland från ett annat nordiskt land och i utlämningsbeslutet har ställts ett villkor enligt vilket personen i fråga skall återsändas till det nordiska land som utlämnat personen för att avtjäna ett eventuellt straff som utdömts i Finland binder detta villkor de finska myndigheterna. Det är fråga om ett villkor som Finland kan ställa på grundval av den föreslagna 7 §. Villkoret binder också i de situationer där ett annat nordiskt land begär att

också en annan person än en egen medborgare eller en person som varaktigt är bosatt där skall återsändas för att avtjäna ett eventuellt straff.

Bestämmelsen motsvarar 59 § i EU-utlämningslagen som fogades till lagen vid riksdagsbehandlingen (LaUB 7/2003 rd s. 7).

57 §. Förutsättningarna för ett häktningsbeslut. Den föreslagna bestämmelsen har samma innehåll som 60 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 56—57).

Vidareutlämning

58 §. Förutsättningarna för vidareutlämning. Utgångspunkten i fördrag om utlämning mellan stater varit att vidareutlämning är tillåten endast med samtycke av den först utlämnande staten. I konventionen utgår man dock från att vidareutlämning till ett annat nordiskt land är tillåten utan särskilda begränsningar.

I enlighet med vad som ovan konstaterats föreskrivs i *1 mom.* att en person som utlämnats från Finland till ett nordiskt land får vidareutlämnas till ett tredje nordiskt land om utlämningen begärs för ett brott som begåtts före utlämningen till Finland skett.

I *2 mom.* i paragrafen föreskrivs om en undantagsituation. Då en person har utlämnats till Finland får han eller hon inte vidareutlämnas, om vidareutlämningen avser en medborgare i det nordiska land som utlämnat personen till Finland eller om vidareutlämningen avser ett politiskt brott. Dessutom förutsätter förbudet att det nordiska land som utlämnat personen enligt sin nationella lagstiftning skulle ha kunnat förvägra utlämning om det nordiska land som begärt vidareutlämning skulle ha begärt utlämning direkt från det nordiska land som utlämnat personen till Finland. Vidareutlämning är dock tillåten om det nordiska land som utlämnat personen till Finland ger sitt samtycke till vidareutlämningen. Undantagsbestämmelsen grundar sig på konventionens artikel 26 och 27 i vilka ingår de särskilda bestämmelserna som gäller utlämning till och från Island.

Artikel 26 gäller utlämning av en egen medborgare från Island till ett annat nordiskt land eller utlämning till Island från Norge, Sverige, Finland eller Danmark. Utlämning

av en isländsk medborgare till ett annat nordiskt land kan förvägras om den som begärs utlämnad inte under de två år som föregått utlämningen varit bosatt i det nordiska land som begärt utlämningen eller om inte för gärningen eller en motsvarande gärning enligt isländsk lagstiftning kan dömas till fängelse i över fyra år.

I artikel 27 i konventionen ingår särskilda bestämmelser om utlämning till eller från Island för ett politiskt brott. Enligt artikeln kan utlämning av en Isländsk medborgare till ett annat nordiskt land för ett politiskt brott förvägras. Också utlämning av en utlämning från Island kan förvägras om gärningen inte är straffbar enligt isländsk lagstiftning eller om gärningen inte omfattas av artiklarna 1—3 i den europeiska konventionen om bekämpande av terrorism (FördrS 16/1990).

De övriga nordiska länderna kan ställa motsvarande begränsningar för utlämning av egna medborgare till Island eller för utlämning till Island för ett politiskt brott. Som det konstaterats i motiveringen till den föreslagna 1 § föreslås inga sådana begränsningar för utlämning till Island och uppenbarligen ämnar inte heller Norge och Sverige ställa sådana begränsningar för en utlämning till Island. Däremot är det okänt i vilken mån Island ämnar föreskriva sådana begränsningar som möjliggörs av artikel 26 och 27. Danmark har inte tagit in några sådana begränsningar i sin lag.

Undantagsbestämmelsen kan ha en betydelse vid två typer av situationer för vidareutlämning. För det första om en person har utlämnats från Island till Finland och ett tredje nordiskt land begär utlämning av en isländsk medborgare eller utlämning på grund av ett politiskt brott, får Finland inte vidareutlämna om Island enligt sin nationella lagstiftning skulle ha kunnat förvägra utlämning i en situation där det tredje nordiska landet begärt utlämning direkt från Island.

Om för det andra den nationella lagstiftningen i Norge eller Sverige innehåller begränsningar för en utlämning av sina egna medborgare till Island eller för en utlämning på grund av ett politiskt brott och Island begär att den medborgare i det tredje nordiska land som utlämnat personen till Finland på grund av ett politiskt brott skall utlämnas till

Island skall utlämningen förvägras om det tredje nordiska landet enligt sin nationella lagstiftning skulle ha kunnat förvägra utlämning i en situation där Island har begärt utlämning direkt av det tredje nordiska landet.

I 3 mom. föreskrivs om vidareutlämning till en annan stat än ett nordiskt land. Huvudregeln är att en person inte får vidareutlämnas från Finland till någon annan stat än ett nordiskt land.

Vidareutlämning vore dock tillåten om t.ex. i det förstnämnda fallet Island och i det andra fallet det tredje nordiska landet har gett Finland sitt tillstånd till vidareutlämningen.

Vidareutlämning är dock tillåten på tre grunder. För det första om en person som utlämnats till Finland har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet får han eller hon utlämnas. För det andra är en vidareutlämning tillåten om den som utlämnats till Finland samtycker till vidareutlämningen och för det tredje om den behöriga myndigheten i det nordiska land som utlämnat en person samtycker till vidareutlämningen.

Paragrafen grundar sig på artikel 24 i konventionen.

59 §. Framställning om vidareutlämning. I paragrafen föreskrivs om vems uppgift det är att göra en framställning om vidareutlämning. Om för vidareutlämningen från Finland till ett annat nordiskt land förutsätts samtycke av det land som utlämnat personen till Finland är det enligt paragrafen den behöriga åklagarens uppgift att göra en framställning om samtycke. Framställningen skall innehålla de uppgifter som avses i det föreslagna 11 § 1 mom. Bestämmelsen motsvarar i sak 62 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 57—58).

Om ett annat än ett nordiskt land begärt vidareutlämning, skall i fråga om framställningen iaktas vad om detta bestäms någon annanstans. Om den som gör en framställning om utlämning är en annan medlemsstat i Europeiska unionen än ett nordiskt land är det enligt EU-utlämningslagen åklagaren som gör framställningen. Enligt lagen om utlämning för brott hör det till justitieministeriet att göra framställningen.

4 kap. Särskilda bestämmelser

60 §. Hörande före beslutet om utlämning. I paragrafen föreskrivs om hörande på begäran av den stat som begär utlämning av en person. Bestämmelsen motsvarar 63 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 58).

61 §. Upphävande av villkor. I paragrafen föreskrivs om den situation att ett annat nordiskt land från Finland begär utlämning av en person som utlämnats till Finland från ett land utanför Norden på villkor att vidareutlämning är förbjuden. Den behöriga myndigheten i Finland skall begära samtycke till vidareutlämning av den stat från vilken utlämningen skedde. Den behöriga myndigheten är åklagaren om personen har utlämnats till Finland från en annan medlemsstat i Europeiska unionen och i övriga fall i allmänhet justitieministeriet. De tidsfrister som anges i den föreslagna lagen börjar löpa först när villkoren inte längre är i kraft.

Bestämmelsen motsvarar 64 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 58) och grundar sig på artikel 17 i konventionen.

62 §. Privilegier och immunitet. I paragrafen föreskrivs att om den som begärs utlämnad från Finland har rätt till privilegier eller immunitet börjar tidsfristerna enligt den föreslagna lagen löpa från den dag så den behöriga myndigheten fick vetskap om att dessa privilegier eller denna immunitet upphävts.

Bestämmelsen motsvarar 56 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 58—59) och grundar sig på artikel 16 i konventionen.

63 §. Husrannsakan, kroppsvisitation och kroppsbesiktning samt beslag och överföring av egendom. I paragrafen föreskrivs om möjligheten till att på begäran eller utan en begäran av det nordiska land som gjort framställningen i Finland företa husrannsakan samt kroppsvisitation och kroppsbesiktning och verkställa beslag samt om möjligheten till att bestämma att föremål som har tagits i beslag eller egendom som har dömts förverkad skall överföras till det nordiska land som gjort framställningen om utlämning. På motsvarande sätt kan en finsk myndighet begära husrannsakan, beslag eller överföring av egendom.

Bestämmelsen har samma innehåll som 66 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 s. 58—

59) och grundar sig på artikel 25 i konventionen.

64 §. *Avräkning för tiden för frihetsberövande.* Enligt paragrafen skall tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet avräknas så som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

Bestämmelsen grundar sig på artikel 22 i konventionen och har samma innehåll som 67 § i EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd s. 59—60), med det undantaget för att det med anledning av den reform av fängelseorganisationen som trädde i kraft 1.10.2006 är den tjänsteman inom regionfängelset som ansvarar för verkställigheten som utför avräkningen och inte straffanstaltens direktör.

65 §. *Kostnader.* Enligt paragrafen tas det inte ut ersättning för kostnader för en framställning som ett nordiskt land gör hos det hos det nordiska landet i fråga. Eftersom konventionen inte innehåller en bestämmelse angående kostnaderna tas de enligt allmän praxis inte ut.

66 §. *Transport.* Enligt paragrafen får en person som utlämnas från ett nordiskt land till ett annat nordiskt land utan särskilt tillstånd transporteras över eller genom Finlands territorium. På motsvarande sätt behöver den finska behöriga myndigheten inte anhålla om tillstånd för transport över eller genom ett territorium.

Bestämmelsen motsvarar 22 § i den nordiska utlämningslagen och grundar sig på artikel 21 i konventionen

67 §. *Ikraftträdande.* Genom den föreslagna lagen upphävs lagen av den 3 juni 1960 om utlämning av brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/1961) jämte ändringar och förordningarna 368—369/1960, 443/1960, 363/1961 och 372/1962 som utfärdats med stöd av lagen.

68 §. *Övergångsbestämmelse.* Lagen tillämpas på sådana framställningar om gripande och utlämning som görs efter det att lagen har trätt i kraft.

2.3 Lagen om utlämning för brott

25 §. I 1 mom. i paragrafen föreskrivs att om flera stater begär utlämning av samma person beslutar justitieministeriet till vilken

stat personen i fråga utlämnas. Om man dock samtycker till flera framställningar om utlämning av vilka en i enligt den gällande nordiska utlämningslagen skall avgöras av inrikesministeriet och de andra av justitieministeriet skall enligt 20 § i den nordiska utlämningslagen statsrådet avgöra till vilken stat personen skall utlämnas.

Då den nordiska utlämningslagen föreslås bli upphävd föreslås att från momentet avlägsnas hänvisningen till den nordiska utlämningslagen. Om avgörandet av konkurrerande framställningar skall föreskrivas i 31 § i den nya nordiska utlämningslagen.

33 §. I Paragrafens 2 mom. föreskrivs att en finsk medborgare får transporteras genom Finland, om det är fråga om utlämning för brott till ett annat nordiskt land eller till en medlemsstat i Europeiska unionen. Enligt 22 § i den gällande nordiska utlämningslagen behövs inget särskilt tillstånd för att vid utlämningen av en person från ett nordiskt till ett annat föra denna genom Finland. Motsvarande bestämmelse ingår i 66 § i lagförslag 2. Då lagförslaget avser ersätta den nordiska utlämningslagen föreslås att hänvisningsbestämmelsen i momentet på motsvarande sätt ändras.

2.4 Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

34 §. *Konkurrerande framställningar.* Det föreslås att paragrafens 2 mom. upphävs. Enligt momentet kan en domstol bestämma att den person som utlämnas till en medlemsstat skall vidareutlämnas till en annan medlemsstat. Bestämmelsen i fråga är inte i överensstämmelse med EU-rambeslutet, varför det föreslås att den upphävs.

67 §. *Avräkning av tiden för frihetsberövande.* Enligt 2 mom. i paragrafen skall direktören för straffanstalten avräkna tiden för frihetsberövandet som beror på utlämningsförfarandet. Eftersom organisationen för fängelserna har ändrats sedan fängelselagen (767/2005) har trätt i kraft föreslås en ändring av bestämmelsen till den tjänsteman som svarar för verkställigheten.

2.5 Lagen om utlämning till Danmark, Island, Norge eller Sverige för verkställighet av beslut om vård eller behandling

En person kan under vissa förutsättningar utlämnas från Finland till ett annat nordiskt land för verkställighet av beslut om vård eller behandling. Angående utlämningen beslutar antingen polischefen eller länsstyrelsen. Ändring kan sökas i den ordning som föreskrivs om förvaltningsrättslig rättsskipning.

I 13 § i lagen hänvisas till 7 och 21 § i 1960 års nordiska utlämningslag. I 7 § i den lagen föreskrivs att när samtycke om utlämning av en person från Finland till ett annat nordiskt land ges skall uppställas som villkor att som huvudregel den som utlämnas inte får åtalas eller straffas för andra gärningar än för dem för vilka han eller hon utlämnas och han eller hon får inte heller vidareutlämnas till en annan stat. Enligt 21 § i lagen kan man dock avvika från villkoret om den myndighet som beslutat om utlämningen från Finland ger sitt tillstånd till detta.

Syftet med paragrafen är att trygga den omständighet som också framgår av förarbetena till lagen (RP 97/1970 rd) att mot den som utlämnats till ett annat nordiskt land för verkställighet av beslut om vård eller behandling inte i det andra landet får riktas straffrättsliga åtgärder.

Utlämning för å ena sida vård eller behandling och å andra sidan på grund av brott avviker från varandra såväl när det gäller förutsättningarna som förfarandet och de beslutande myndigheterna. Om man i ett annat nordiskt land önskar rikta straffrättsliga åtgärder mot en person som utlämnas för vård eller behandling måste man därför anhålla om tillstånd för vars beviljande enligt nämnda 21 § förutsätts att de föreskrivna förutsättningarna för utlämning på grund av brott är för handen.

Eftersom enligt lagförslag 1 avsikten är att ersätta 1960 års nordiska utlämningslag med en ny utlämningslag måste också ovan nämnda 13 § ändras.

13 §. I paragrafen föreskrivs att då en person som utlämnas till ett annat nordiskt land för verkställighet av beslut om vård eller behandling skall i utlämningsbeslutet intas ett

villkor om att mot den person som skall utlämnas inte får riktas straffrättsliga åtgärder och han eller hon får inte vidareutlämnas på grund av brott.

I paragrafen föreskrivs också att man kan avvika från det ovan nämnda villkoret på framställning av det mottagande nordiska landet med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i lagförslag 1 eller EU-utlämningslagen eller den allmänna utlämningslagen.

Om man i det mottagande nordiska landet önskar ställa personen till straffrättsligt ansvar skall en framställning om detta göras på det sätt som föreskrivs i 47 § 2 mom. i lagförslag 1. På behandlingen av tillståndet iaktas 48 § enligt sagda lagförslag. Angående beviljande av tillståndet beslutar tingsrätten. Åt den utlämnade skall förordnas en försvarare. Tillståndet beviljas om de i sagda lag uppställda förutsättningarna är för handen och det inte i fallet är tillämplig någon grund för förvägrande. På ändringssökande tillämpas 49 §. Nämnda bestämmelser tillämpas också då en framställning görs om vidareutlämning till ett annat nordiskt land på grund av brott.

Om igen en framställning görs om vidareutlämning till en annan medlemsstat i Europeiska unionen än ett nordiskt land tillämpas i tillämpliga delar vad som föreskrivs i EU-utlämningslagen och särskilt i dess 50—52 §. I fråga om utlämning till ett s.k. tredje land iaktas i tillämpliga delar vad som föreskrivs i den allmänna utlämningslagen och särskilt i dess 32 §.

2.6 Tvångsmedelslagen

Enligt 1 kap. 3 och 8 § i tvångsmedelslagen får den som på sannolika skäl misstänks för brott anhållas och häktas, om för brottet inte föreskrivs lindrigare straff än två års fängelse eller om det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år och det finns anledning att misstänka att han eller hon flyr eller drar sig undan förundersökning, rättegång eller verkställighet av straff, försvårar sakens utredning t.ex. genom att undanröja bevis eller fortsätter den brottsliga verksamheten. Dessutom får en person anhållas och häktas om han eller hon inte lämnar sina personuppgif-

ter eller inte har stadigvarande bostad i Finland och det är sannolikt att han eller hon lämnar landet.

Enligt 1 kap. 15 § i tvångsmedelslagen är det möjligt att bl.a. häkta en person i hans eller hennes frånvaro om personen i fråga inte finns i Finland. Om häktning beslutar domstol på anhållan av en anhållningsberättigad tjänsteman. Enligt 1 kap. 6 § i tvångsmedelslagen är dessa tjänstemän bl.a. polismän som hör till polisbefälet och de allmänna åklagarna.

I utlämningslagstiftningen förutsätts regelmässigt att det för en person har utfärdats en häktningsorder för att man av en annan stat skall kunna begära utlämning av personen till Finland och för att man skall samtycka till framställningen i den andra staten.

Bestämmelserna om häktning är utformade framför allt med tanke på den situation att en person som vistas i Finland är misstänkt för ett brott som har begåtts i Finland. De nuvarande häktningsbestämmelserna lämpar sig dock inte alltid på situationer där en person har begått ett brott i Finland och därefter avlägsnat sig från landet. Vistelseorten utomlands kan också vara känd. I dylika fall kan en häktningsorder utfärdas utan svårigheter endast då en person misstänks för ett brott för vilket inte är föreskrivet ett lindrigare straff än två års fängelse. Tillämpningsområdet för häktningsföresättningsområdena är dock relativt snävt. På grundval av detta är det möjligt att häkta t.ex. en som på sannolika skäl misstänks för brott mot liv, grovt rån eller grov våldtäkt. Å andra sidan faller grovt narkotikabrott och grov misshandel utanför tillämpningsområdet för bestämmelsen.

Häktning på grundval av ett sådant brott på vilket kan följa fängelse i minst ett år förutsätter att åtminstone en ovan nämnd ytterligare grund är för handen. Det går ofta inte att förete en utredning som visar en fara för att undanröja bevis eller en fortsatt brottslig verksamhet. Inte heller de särskilda häktningsgrunderna för en okänd eller en utomland boende är tillämpliga om den misstänkte redan har hunnit avlägsna sig från Finland.

På ovan angivna grunder föreslås i tvångsmedelslagen en ny häktningsgrund då man behöver ett häktningsbeslut för att kunna begära att en person skall utlämnas till Finland.

Det saknar betydelse på grundval av vilken utlämningslag utlämningen begärs.

Enligt 4 kap. 15 a § 2 mom. i tvångsmedelslagen skall vid lämnande av rättshjälp på begäran av en främmande stat beslutet om beslag av en anhållningsberättigad tjänsteman inom en vecka underställas tingsrätten på den ort där beslaget har verkställts. Då domstolen beslutar att fastställa beslaget skall den samtidigt utsätta en giltighetstid för beslaget. Giltighetstiden kan vid behov förlängas.

Enligt 66 § 2 mom. i EU-utlämningslagen och 63 § 2 mom. i den föreslagna nordiska utlämningslagen kan domstolen i beslutet om utlämning bestämma att ett föremål som tagits i beslag skall överföras till den stat som gjort framställningen om utlämning.

I praktiken har den situation förekommit att den domstol som är behörig enligt EU-utlämningslagen har fattat beslut om att föremål som tagits i beslag skall överföras till den stat som gjort framställning om utlämningen men att beslagsärendet har behandlats i en annan domstol, dvs. i domstolen på den ort beslaget verkställdes. Detta måste anses oändamålsenligt. Det är motiverat att den domstol som behandlar utlämningen skall kunna besluta också om beslaget så att ärendehelheten ligger på en domstols ansvar.

På nämnda grunder föreslås en ändring av 4 kap. 15 a § 2 mom. i tvångsmedelslagen så att den domstol som beslutar om utlämning också kan besluta om beslag också om den inte är domstol på den ort där beslaget har verkställts.

1 kap. **Gripande, anhållande och häktning**

8 §. Häktningsföresättningsgrunder. I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. enligt vilket den som på sannolika skäl misstänks för brott får häktas för utlämning till Finland, om det strängaste föreskrivna straffet för brottet är fängelse i minst ett år. Bestämmelsen motsvarar i övrigt det allmänna regelverket för anhållande och häktning men en fara för flykt, att undanröja bevis eller att fortsätta den brottsliga verksamheten förutsätts inte.

Bestämmelsen är till sin karaktär sekundär i förhållande till de redan gällande häkt-

ningsbestämmelserna. Bestämmelsen tillämpas endast då den behöriga tjänstemannen i ett utlämningsärende har beslutat att hon eller kommer att göra en framställning om utlämning. Enligt de olika utlämningslagarna skall till framställningen fogas en avskrift av häktningsbeslutet eller i framställningen intas i övrigt motsvarande uppgifter om häktningsbeslutet.

Vid häktningsförfarande iakttas vad som föreskrivs i 1 kap. Enligt 9 § beslutar domstolen om häktning och i praktiken tillämpas i ärendet 15 § 3 mom. om häktning av en person som befinner sig på okänd ort. Domstolen prövar inte om förutsättningarna för utlämning till Finland är för handen utan endast häktningsförutsättningarna. Det är inte heller nödvändigt att till domstolen lämna in framställningen om utlämning eller ett utkast till framställning. Om dock tjänstemannen senare konstaterar att han eller hon inte kommer att göra framställningen om utlämning skall tjänstemannen på det sätt som i tillämpliga delar framgår av 24 § 2 mom. an hålla om att domstolen återkallar häktningsbeslutet.

Enligt 10 § i kapitlet framställer under förundersökningen en häktningsberättigad tjänsteman häktningsyrkandet, dvs. i allmänhet en polisman som hör till polisbefälet. Innan yrkandet framställs skall tjänstemannen under rätta åklagaren om yrkandet, och åklagaren kan överta ärendet för avgörande. Under tiden för åtalsprövningen beslutar åklagaren om framställande av häktningsyrkandet.

Utlämning till Finland kan enligt EU-utlämningslagen och den föreslagna nordiska utlämningslagen yrkas av häradsåklagaren. Enligt den allmänna utlämningslagen kan en åklagar- och polismyndighet göra en framställning till justitieministeriet om utlämning av en person till Finland. För framställningen behövs en häktningsorder. Justitieministeriet beslutar om att göra en framställning om utlämning.

Eftersom samma myndigheter har behörighet att yrka på häktning och göra en framställning om utlämning föreslås ingen ändring av 10 §. En klar utgångspunkt är att den tjänstemannen som har beslutat göra en framställning om utlämning också framställer häktningsyrkandet enligt det föreslagna 8 §

3 mom. Det finns dock inget hinder för att om t.ex. åklagaren beslutat att göra en framställning om utlämning enligt EU-utlämningslagen häktningsyrkandet med åklagarens samtycke framställs av någon annan anhållningsberättigad tjänsteman. Då en efter sökt person utlämnas till Finland eller grips på finskt territorium tillämpas i ärendet kapitlets 19 § enligt vilken domstolen skall under rättas om att en frånvarande gripits. Domstolen skall utan dröjsmål och senast fyra dygn efter frihetsberövandet ta upp häktningsärendet på nytt. Om en person utlämnas från utlandet till Finland börjar fristen på fyra dygn från det att den utlämnade anländer till finländsk mark. Vid denna rättegång kan den gripnes häktning fortsättas om förutsättningarna enligt 3 § 1 mom. i kapitlet är för handen. Häktningsbeslutet kan naturligtvis inte längre grunda sig på det föreslagna 8 § 3 mom. eftersom personen redan befinner sig i Finland.

4 kap. **Beslag**

15 a §. *Beslut om beslag när en främmande stat har begärt rättshjälp.* Enligt 1 mom. i paragrafen kan ett föremål som en följd av en begäran av en främmande stat om rättshjälp av tas i beslag. Beslag av föremål kommer enligt 66 § 1 mom. i EU-utlämningslagen och 63 § 1 mom. i den föreslagna nordiska utlämningslagen i fråga också på grund av en framställning om utlämning eller också på en finsk myndighets egna initiativ.

Enligt 2 mom. i paragrafen skall beslutet om beslag underställas domstolen på den ort där beslaget har verkställts. Om domstolen fastställer beslaget utsätter den samtidigt en giltighetstid för detsamma. Giltighetstiden kan förlängas genom domstolens beslut.

Det föreslås en ändring av momentet på det sättet att om beslag på grundval av en begäran av en främmande stat om rättshjälp skall kunna besluta förutom domstolen på den ort beslaget verkställdes också den domstol enligt 66 § 2 mom. och 63 § 2 mom. i den föreslagna nordiska utlämningslagen som behandlar utlämningsärendet.

Enligt momentet skall det vara möjligt att en anhållningsberättigad tjänsteman då han eller hon har tagit i beslag ett föremål som

anknyter till utlämningsärendet skall kunna begära fastställande av beslaget direkt hos den domstol som besluter om utlämningen, men också domstolen på den ort där beslaget verkställdes skall vara behörig att behandla beslagsärendet. Något hinder för att beslagsärendet överförs till åklagaren i utlämningsärendet finns inte heller.

Om domstolen på den ort där beslaget verkställdes har fattat beslut om att fastställa beslaget varefter utlämningsdomstolen t.ex. häver beslaget, skall åklagaren i utlämningsärendet vid behov underrätta den myndighet som tidigare behandlat beslaget om hävningen. Beroende på fallet är denna myndighet den anhållningsberättigade tjänsteman som har beslutat om beslaget eller en domstol.

3 Ikraftträdande

I propositionen föreslås att lagarna träder i kraft den 1 januari 2008. Angående konventionens ikraftträdande mellan de nordiska länderna bestäms i artikel 29. Enligt stycke 4 i artikeln träder konventionen i kraft tre månader efter att samtliga nordiska stater enligt punkt 1 i artikeln genom ratifikation eller godkännande har förklarat sig bundna av konventionen. Lagen om sättande i kraft av konventionen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom en förordning av republikens president. Lagen om sättande i kraft av konventionen avses träda i kraft vid samma tidpunkt som konventionen.

4 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

4.1 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen godkänner riksdagen bl.a. sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis omfattar riksdagens godkännandebehörighet alla bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende är av lagkaraktär oberoende av om bestämmelsen står i strid med eller är i överens-

stämmet med en bestämmelse som i Finland utfärdats genom lag.

I enlighet med det ovan anförda ingår i konventionen ett flertal bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Konventionens centrala element utgörs av konventionsvillkor som innehåller materiella bestämmelser. Sådana är särskilt artiklarna 1—2, 4—6, 9—12, 15—16 och 20—27.

På grundval av artikel 3 i konventionen skall Finland förklara att den rättsliga myndighet som utfärdar en arresteringsorder som avses i artikel 1 i Finland för åtalsåtgärdernas del är åklagaren. Vad gäller framställningar som gäller verkställighet av frihetsstraff är Brottsförhållningsverket den rättsliga myndighet som utfärdar en arresteringsorder. De rättsliga myndigheter som avses i artikel 2 och som svarar för verkställigheten av en nordisk arresteringsorder är i Finland Helsingfors, Kuopio, Uleåborgs och Tammerfors tingsrätter samt högsta domstolen. Behöriga att ta emot arresteringsorder är åklagarna i Helsingfors, Östra Finland, Uleåborg och Birkaland samt av särskilda skäl också någon annan åklagare.

På grundval av artikel 3 punkt 3 ger Finland en förklaring om att Finland till centralmyndighet utser justitieministeriet och SIRENE-byrån vid centralkriminalpolisen. I Finlands förklaring klargörs dock att justitieministeriet verkar som den centralmyndighet som myndigheten i ett annat nordiskt land kan vända sig till i frågor som anknyter till en nordisk arresteringsorder. Om andra sätt för översändande inte kan anses ändamålsenliga kan justitieministeriet vid behov ta emot arresteringsorder att vidarebefordras till den behöriga åklagaren. Vad gäller SIRENE-byrån vid centralkriminalpolisen klargörs i Finlands förklaring att byrån är behörig att förmedla nordiska arresteringsorder och korrespondens som anknyter till dem till de behöriga åklagarna. Arresteringsorder och korrespondens med anknytning till dem kan dock också direkt tillställas den behöriga åklagaren.

Eftersom det i dessa förklaringar endast är fråga om att utse de enligt finsk lagstiftning behöriga myndigheterna har man i propositionen ansett att förklaringarna inte förutsätter riksdagens samtycke.

4.2 Behandlingsordning

Propositionen innehåller ett förslag om att också finska medborgare på grundval av den nordiska utlämningslagen mot sin vilja skall kunna utlämnas till ett annat nordiskt land. Vad gäller förutsättningarna och hindren för utlämning av en finsk medborgare skall iaktas samma principer som också för utlämning av andra personer. I konventionen försätts finska medborgare i samma ställning som andra personer.

Propositionen innehåller också ett förslag om att en finsk medborgare mot sin vilja skall kunna transporteras över finskt territorium. I fråga om transport av medborgare skall tillämpas samma principer som i fråga om andra personer. Angående förutsättningarna för transport skall föreskrivas i 66 § i den nordiska utlämningslagen. Transport skall vara tillåten utan särskilt tillstånd.

Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen får en finsk medborgare inte hindras att resa in i landet, landsförvisas eller mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Genom lag kan dock föreskrivas att finska medborgare får utlämnas eller föras till ett land där deras mänskliga rättigheter och rättssäkerhet kan garanteras, när åtgärden vidtas med anledning av brott eller när syftet med den är rättegång eller verkställighet av ett beslut som gäller vårdnad om eller vård av barn. Ändringen (RSk 11/2007) är stadfäst i augusti 2007 vid föredragning för republikens president. Ändringen träder i kraft den 1 oktober 2007.

Enligt den tidigare 9 § 3 mom. i grundlagen var utlämning av en finsk medborgare förbjuden varför angående utlämning måste föreskrivas i den grundlagsordning som avses i 95 § 2 mom. i grundlagen. Efter det att ändringen av grundlagen trätt i kraft kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Enligt 9 § 4 mom. i grundlagen får en utlämning inte utlämnas, om han eller hon riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet. Med hänsyn till sagda lagrum är den föreslagna 4 § 6 punkten i den nordiska utlämningslagen betydelsefull. Enligt sagda lagrum skall utlämning förvägras om det finns grundad anledning att misstänka att den som utlämnas blir behandlad på nämnda sätt. Motsvarande grund för förvägrande ingår i EU-utlämningslagen som har ansetts uppfylla kraven i 9 § 4 mom. i grundlagen (GrUU 18/2003 s. 3—4)

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås att

Riksdagen godkänner den i Köpenhamn den 15 december 2005 ingångna konventionen om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott (Nordisk arresteringsorder).

Med stöd av vad som anförts ovan och eftersom konventionen innehåller bestämmelser som hör området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

*Lagförslagen***1.****Lag****om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott (Nordisk arresteringsorder)**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Köpenhamn den 15 december 2005 ingångna konventionen om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott (Nordisk arresteringsorder)

gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §
Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

2.**Lag****om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I enlighet med denna lag kan en person som uppehåller sig i Finland utlämnas från Finland Danmark, Island, Norge eller Sverige eller en person som uppehåller sig i Danmark, Island, Norge eller Sverige begäras utlämnad till Finland för att åtgärder väckande av åtal skall kunna vidtas eller ett frihetsstraff verkställas.

2 kap.

Utlämning från Finland till ett annat nordiskt land*Allmänna förutsättningar*

2 §

Utlämning utan kontroll av dubbel straffbarhet

Utlämning skall beviljas, om det enligt det ansökande nordiska landets lagstiftning för den gärning som ligger till grund för framställning kan dömas till frihetsstraff, eller om

den som begärs utlämnad har dömts till frihetsstraff i det nordiska land som gjort framställningen.

3 §

Framställning som gäller flera brott

Om en framställning avser flera gärningar och det i fråga om någon av dessa gärningar föreligger förutsättningar enligt 2 §, får framställningen bifallas också för de övriga gärningarnas del.

Grunder för förvägrande

4 §

Ovillkorliga grunder för förvägrande

Utlämning skall förvägras, om

1) amnesti har utfärdats i Finland genom lag för den gärning som ligger till grund för framställningen så som anges i 105 § 2 mom. i grundlagen och finsk lag skulle kunna tillämpas på gärningen enligt 1 kap. i strafflagen (39/1889),

2) den som begärs utlämnad har dömts genom en lagakraftvunnen dom i ett nordiskt land eller i en medlemsstat i Europeiska unionen för den gärning som ligger till grund för framställningen och straffet, vid fällande dom, har avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i domslandet,

3) den som begärs utlämnad inte hade fyllt 15 år när den gärning som ligger till grund för framställningen begicks,

4) framställningen gäller verkställighet av ett frihetsstraff och den som begärs utlämnad är finsk medborgare och anhåller om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland; frihetsstraffet skall verkställas i Finland med iakttagande av vad som särskilt föreskrivs om detta,

5) den gärning som ligger till grund för framställningen enligt 1 kap. i strafflagen anses ha begåtts helt eller delvis i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg och gärningen eller en gärning som motsvarar den inte är straffbar i Finland, eller

6) det finns grundad anledning att misstänka att den, som begärs utlämnad, på grund

av ursprung, tillhörighet till en viss samhällsgrupp, religion, övertygelse eller politisk åsikt riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet eller blir utsatt för förföljelse som riktar sig mot hans eller hennes liv eller frihet eller annan förföljelse, eller om det med fog kan antas att hans eller hennes mänskliga rättigheter eller i grundlagen tryggade rättsskydd, yttrandefrihet eller föreningsfrihet kränks.

Utlämning skall också förvägras om utlämning med hänsyn till personens ålder, hälsotillstånd eller övriga personliga förhållanden eller på grund av särskilda omständigheter av humanitära skäl vore oskäligt och oskäligheten inte kan elimineras genom senareläggning av verkställigheten med stöd av 44 §.

5 §

Av prövning beroende grunder för förvägrande

Utlämning kan förvägras, om

1) den som begärs utlämnad är misstänkt eller åtalad i Finland för den gärning som ligger till grund för framställningen,

2) det i Finland har beslutats att åtal inte skall väckas för den gärning som ligger till grund för framställningen eller det har meddelats åtalseftergift,

3) den gärning som ligger till grund för framställningen i något nordiskt land omfattas av något annat slutligt avgörande än en dom vilket hindrar att åtal väcks,

4) framställningen gäller verkställighet av ett frihetsstraff och den som begärs utlämnad är varaktigt bosatt i Finland och anhåller om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland, och det på grund av hans eller hennes personliga förhållanden eller av något annat särskilt skäl är motiverat att frihetsstraffet avtjänas i Finland; frihetsstraffet skall verkställas i Finland med iakttagande av vad som särskilt föreskrivs om detta,

5) den som begärs utlämnad har dömts genom en lagakraftvunnen dom i en annan stat än en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en internationell brottmålsdomstol för den gärning som ligger till grund för framställningen och straffet, vid fällande dom, har av-

tjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i domslandet.

6 §

Samtycke till utlämning

Även om den som begärs utlämnad samtycker till utlämningen kan utlämning förvägras på en sådan grund som anges i 5 § 1 punkten.

Villkor

7 §

Villkor som gäller återsändande av den som skall utlämnas

När det beslutas om utlämning av en finsk medborgare för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas, skall som villkor för utlämningen ställas att den utlämnade omedelbart efter att domen har vunnit laga kraft återsänds till Finland för att avtjäna ett eventuellt frihetsstraff som har dömts ut, om personen i fråga i samband med behandlingen av utlämningsärendet har anhållit om att få avtjäna straffet i Finland.

Är den som begärs utlämnad varaktigt bosatt i Finland, kan det bestämmas om ett villkor enligt 1 mom., om personen i fråga i samband med behandlingen av utlämningsärendet har anhållit om att få avtjäna straffet i Finland och det på grund av hans eller hennes personliga förhållanden eller av något annat särskilt skäl är motiverat att ett eventuellt frihetsstraff får avtjänas i Finland.

De frihetsstraff som avses i 1 och 2 mom. skall verkställas i Finland med iakttagande av vad som föreskrivs särskilt om detta.

Behöriga myndigheter

8 §

Behöriga domstolar

Om inte något annat föreskrivs i denna lag fattas beslut om utlämning och fortsatt förvar av

1) Helsingfors tingsrätt, om den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats inom Helsingfors eller Kouvola hovrätts domkrets,

2) Kuopio tingsrätt, om den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats inom Östra Finlands hovrätts domkrets,

3) Tammerfors tingsrätt, om den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats inom Åbo eller Vasa hovrätts domkrets,

4) Uleåborgs tingsrätt, om den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats inom Rovaniemi hovrätts domkrets.

Av särskilda skäl kan en tingsrätt som nämns i 1 mom. besluta om utlämning och fortsatt förvar oberoende av inom vilken hovrätts domkrets den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats.

9 §

Behöriga åklagare

Om inte något annat föreskrivs i denna lag är häradsåklagarna inom Helsingfors, Kuopio, Tammerfors och Uleåborgs tingsrätter behöriga att sköta de åklagaruppgifter som avses i denna lag.

Av särskilda skäl kan också någon annan åklagare än en sådan som avses i 1 mom. vara behörig åklagare.

Översändande av en framställning om utlämning och framställningens innehåll

10 §

Kontaktordning

Den behöriga myndigheten i ett nordiskt land kan sända en framställning om gripande och utlämning genom det internationella kontaktsystemet eller direkt till ett eller flera nordiska länder och begära efterlysning i enlighet med respektive nordiska lands nationella efterlysningsförfarande.

Om det är känt var i Finland den som begärs utlämnad befinner sig, får framställningen sändas till den behöriga åklagaren, anting-

en direkt eller genom internationella kontaktkanaler.

Åklagaren skall underrätta centralkriminalpolisen om sådana framställningar som inte har sänts genom centralkriminalpolisen.

11 §

Framställningens innehåll och form

En framställning om gripande och utlämning skall innehålla följande uppgifter:

- 1) identitet och nationalitet i fråga om den som begärs utlämnad,
- 2) namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den behöriga ansökande myndigheten,
- 3) uppgift om det föreligger ett verkställbart rättsligt beslut eller en verkställbar dom som uppfyller villkoren enligt 2 §,
- 4) brottets beskaffenhet och brottsrubricering,
- 5) en beskrivning av omständigheterna kring brottet, inbegripet tidpunkt och plats samt på vilket sätt den som begärs utlämnad har del i brottet,
- 6) det straff som har dömts ut, om det rör sig om en slutlig dom, eller den straffskala för brottet som föreskrivs i det ansökande nordiska landets lagstiftning, samt
- 7) i mån av möjlighet de övriga följderna av brottet.

Om framställningen avser flera gärningar, räcker det att uppgifter enligt 1 mom. 3 punkten lämnas i fråga om en av gärningarna uppges att det existerar ett beslut eller en dom som avses i 1 § 3 mom.

En framställning från Danmark eller Sverige i enlighet med 14 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) betraktas också som en sådan framställning om gripande och utlämning som avses i denna paragraf.

Framställningen kan översändas skriftligen, i form av ett elektroniskt meddelande eller på något annat sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning.

12 §

Språk och översättningar

En framställning skall avfattas på finska, svenska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk.

Den behöriga myndigheten i Finland kan verkställa en framställning även om den inte är avfattad på finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns hinder för att framställningen verkställs.

Om en framställning har avfattats på något annat språk än finska eller svenska, skall centralkriminalpolisen se till att framställningen översätts till någotdera av dessa språk.

Gripande och tagande i förvar

13 §

Gripande

En polisman får gripa den som begärs utlämnad med stöd av denna lag, när det har beslutats att personen i fråga skall tas i förvar.

En polisman får gripa den som begärs utlämnad med stöd av denna lag även utan något beslut om att personen i fråga skall tas i förvar, om verkställigheten av en framställning om gripande och utlämning annars kan äventyras. I fråga om gripandet gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om detta i tvångsmedelslagen (450/1987).

Centralkriminalpolisen och den behöriga åklagaren skall utan dröjsmål underrättas om gripandet. Centralkriminalpolisen skall underrätta den behöriga myndigheten i det ansökande nordiska landet om att den som begärs utlämnad har gripits.

14 §

Tagande i förvar

För att säkerställa utlämningen får en anställningsberättigad tjänsteman besluta att ta den som begärs utlämnad i förvar. De handlingar som gäller förvaret skall utan dröjsmål sändas till den behöriga åklagaren. Om åklagaren beslutar att förvaret skall fortsätta,

skall åklagaren underrätta den behöriga tingsrätten om saken.

I fråga om förvaret gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om häktning.

Den som begärs utlämnad kan meddelas reseförbud i stället för att tas i förvar. I fråga om reseförbudet gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om reseförbud i tvångsmedslagen och bestämmelserna om tagande i förvar i denna lag.

15 §

Fortsatt förvar

Sedan tingsrätten underrättats om att den som begärs utlämnad har tagits i förvar skall den utan dröjsmål ta upp frågan om huruvida förvaret skall förbli i kraft, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i tvångsmedslagen föreskrivs om handläggning av häktningsyrkanden. Åklagaren skall framställa yrkande i tingsrätten om att förvaret skall förbli i kraft.

Domstolen skall bestämma att beslutet om förvar skall förbli i kraft, om det finns skäl att befara att verkställigheten av en framställning om gripande och utlämning annars kan äventyras. Åklagaren skall underrätta centralkriminalpolisen om tingsrättens beslut.

16 §

Klagomål över fortsatt förvar

Den som har tagits i förvar får utan tidsbegränsning anföra klagomål hos högsta domstolen över ett beslut av tingsrätten om att förvaret skall förbli i kraft.

Biträde och försvarare

17 §

Rätt till biträde och försvarare

Den som begärs utlämnad har rätt att anlita ett biträde.

Om den som begärs utlämnad begär det, skall för honom eller henne förordnas en försvarare. Till försvararen skall betalas en skälig ersättning som fastställs av domstolen och som staten skall svara för. I fråga om förordnande av en försvarare på tjänstens vägnar samt på försvararen iaktas i övrigt i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

När den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats i Finland, skall polisen utan dröjsmål informera personen i fråga om rätten att anlita biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

Beredningen av ett utlämningsärende

18 §

Underrättelser och förfrågningar till den som begärs utlämnad

När den som begärs utlämnad har tagits i förvar eller annars påträffats i Finland med anledning av en framställning om gripande och utlämning, skall centralkriminalpolisen utan dröjsmål bevisligen delge honom eller henne framställningen samt redogöra för dess innehåll. Den som begärs utlämnad skall också upplysas om möjligheten att samtycka till utlämningen. Den som begärs utlämnad skall dessutom upplysas om innebörden av samtycket. Personen i fråga skall tillfrågas om han eller hon har för avsikt att samtycka till utlämningen eller anser att de grunder för förvägrande eller de villkor som anges i denna lag kan tillämpas i saken. Vid behov skall den som begärs utlämnad tillfrågas om han eller hon har för avsikt att anhålla om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland.

De underrättelser och förfrågningar som avses i 1 mom. skall göras på ett språk som den som begärs utlämnad förstår. Bestämmelser om användningen av finska och svenska finns i språklagen (423/2003).

Över de åtgärder som har vidtagits skall upprättas ett protokoll, i vilket skall antecknas åtgärderna samt de uppgifter som har erhållits. Centralkriminalpolisen skall tillställa den behöriga åklagaren protokollet och de övriga handlingarna.

19 §

Iakttagande av tidsfristerna

Åklagaren skall, efter att i enlighet med 14 § ha fått de handlingar som gäller tagande i förvar, se till att utlämningsärendet behandlas utan dröjsmål så att domstolen kan iaktta tidsfristerna enligt denna lag.

20 §

Begäran om kompletterande uppgifter

Åklagaren och polisen kan vid behov begära kompletterande uppgifter av den behöriga myndigheten i det ansökande nordiska landet. En tidsfrist får fastställas inom vilken uppgifterna skall lämnas.

21 §

Översändande av en framställning till tingsrätten

Åklagaren skall hos tingsrätten göra en framställning om att denna fattar beslut om utlämningen. Framställningen skall göras skriftligen. Åklagaren skall tillställa den som begärs utlämnad en kopia av framställningen på ett språk som denne förstår.

I framställningen skall uppges

- 1) den tidpunkt när den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats i Finland,
- 2) om och när den som begärs utlämnad har tagits i förvar,
- 3) vilka förutsättningar, grunder för förvägande och villkor som gäller utlämningen,
- 4) om den som begärs utlämnad har uppgett att han eller hon har för avsikt att ge sitt samtycke till utlämningen, samt
- 5) om det finns andra framställningar om utlämning som gäller den som begärs utlämnad.

I framställningen skall dessutom uppges namn och kontaktuppgifter för den som begärs utlämnad och dennes biträde. Till framställningen skall fogas framställningen om gripande och utlämning, eventuella komplet-

terande uppgifter som har lämnats och centralkriminalpolisens protokoll.

Behandlingen av ett utlämningsärende

22 §

Andra bestämmelser som skall iakttas

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, iakttas vid behandlingen av ett utlämningsärende i tingsrätten i tillämpliga delar vad som föreskrivs om behandling av brottmål i tingsrätten.

23 §

Iakttagandet av tidsfristerna i tingsrätten

Tingsrätten skall se till att ett utlämningsärende behandlas utan dröjsmål så att domstolen kan iaktta tidsfristerna enligt denna lag.

24 §

Tingsrättens sammansättning och sammanträdet i tingsrätten

Vid behandlingen av ett utlämningsärende är tingsrätten domför även med ordföranden ensam. Ett sammanträde kan hållas även vid en annan tidpunkt och på en annan plats än vad som föreskrivs om allmän underrätts sammanträde.

Ett utlämningsärende kan behandlas vid det sammanträde i tingsrätten där det avgörs om förvaret skall förbli i kraft. Om inte tingsrätten anser att det är uppenbart onödigt kan ärendet behandlas vid ett särskilt sammanträde.

Tingsrätten skall efter att ha fått åklagarens framställning underrätta åklagaren och den som begärs utlämnad om tidpunkten och platsen för det sammanträde vid vilket saken skall behandlas. Om den som begärs utlämnad inte har tagits i förvar, skall denne dessutom underrättas om vilken påföljden kan vara om han eller hon inte infinner sig till sammanträdet.

25 §

Närvaro vid sammanträdet

Åklagaren skall vara närvarande vid tingsrättens sammanträde och där redogöra för innehållet i sin framställning. Åklagaren skall bevaka det ansökande nordiska landets intresse.

Om den som begärs utlämnad har tagits i förvar, skall han eller hon hämtas till tingsrättens sammanträde och höras med anledning av innehållet i åklagarens framställning.

Om den som begärs utlämnad inte har tagits i förvar, skall han eller hon ges tillfälle att bli hörd med anledning av innehållet i åklagarens framställning. Om den som begärs utlämnad uteblir från behandlingen utan laga förfall, kan saken prövas och avgöras trots hans eller hennes utevaro.

26 §

Samtycke

Den som begärs utlämnad skall personligen vid tingsrättens sammanträde meddela om han eller hon samtycker till utlämningen.

Innan samtycke enligt 1 mom. ges skall tingsrätten underrätta den som begärs utlämnad om innebörden av samtycket.

Det samtycke som avses i 1 mom. och den underrättelse som avses i 2 mom. skall protokollföras.

27 §

Återkallelse av samtycke

Den som begärs utlämnad kan återkalla ett samtycke som avses i denna lag till dess att beslutet om utlämning har verkställts.

Om den som begärs utlämnad återkallar sitt samtycke till utlämningen skall domstolen behandla utlämningsärendet på nytt. Den tid som förflyter mellan dagen för samtycket och dagen för återkallelsen beaktas inte när tidsfristerna enligt denna lag beräknas.

28 §

Begäran om kompletterande uppgifter

Innan tingsrätten fattar sitt beslut kan den vid behov begära kompletterande uppgifter av den behöriga myndigheten i det ansökande nordiska landet. Tingsrätten får utsätta en tid inom vilken uppgifterna skall lämnas. Den som begärs utlämnad skall höras med anledning av de uppgifter som lämnats, så som anges i 25 §.

29 §

Tidsfrister

Om den som begärs utlämnad har samtyckt till utlämningen, skall tingsrätten fatta beslut om utlämningen inom tre dagar från den dag då samtycket gavs. Tingsrätten skall dock alltid fatta beslutet inom 26 dagar från den dag då den som begärs utlämnad greps eller annars påträffades i Finland. Om beslutet av särskilda skäl inte kan fattas inom den nämnda tiden, skall det fattas så snart som möjligt.

30 §

Tingsrättens beslut

Om det ställs ett sådant villkor för utlämningen som avses i 7 § skall villkoret anges i tingsrättens beslut. Dessutom skall i tingsrättens beslut uppges eventuellt samtycke som den som begärs utlämnad har avgivit.

Beviljar tingsrätten utlämning, skall den som begärs utlämnad hållas i förvar, om inte domstolen bestämmer något annat. Vägrar tingsrätten utlämning, kan den efter att ha hört åklagaren och den som begärs utlämnad i saken bestämma att förvaret fortsätter till dess att beslutet om utlämningen har vunnit laga kraft eller högsta domstolen bestämmer något annat.

Vad som föreskrivs i 2 mom. gäller i tillämpliga delar också reseförbud.

31 §

Konkurrerande framställningar

Om flera nordiska länder eller om både ett nordiskt land och en medlemsstat i Europeiska unionen begär utlämning av samma person, skall domstolen när den fattar beslut om utlämningen också besluta till vilken stat personen i fråga skall utlämnas. När domstolen fattar beslutet skall den beakta alla de omständigheter som inverkar på saken, särskilt gärningarnas art och den plats där de begicks, datum för respektive framställning samt hurvida syftet med framställningen är att vidta åtgärder för väckande av åtal eller att verkställa ett frihetsstraff.

Om både ett nordiskt land och en stat som inte hör till Europeiska unionen begär utlämning av samma person och domstolen anser att det nordiska landets framställning kan bifallas enligt denna lag och justitieministeriet anser att den framställning som gjorts hos ministeriet kan bifallas, skall justitieministeriet så som anges i 25 § i lagen om utlämning för brott (456/1970) avgöra till vilken stat utlämning skall ske. Domstolen skall skjuta upp verkställigheten av ett lagakraftvunnet beslut och sända beslutet till justitieministeriet, som avgör saken.

Om både ett nordiskt land och en internationell brottmålsdomstol begär utlämning av samma person, skall domstolsbehandlingen av en framställning enligt denna lag skjutas upp till dess att justitieministeriet har fattat beslut om den framställning som gjorts hos ministeriet.

32 §

Förseningar

Om ett utlämningsärende inte har avgjorts genom ett verkställbart beslut inom 30 dagar från det att den som begärs utlämnad greps, skall åklagaren underrätta den behöriga myndigheten i det ansökande nordiska landet och ange skälen till förseningen.

Om den som begärs utlämnad har samtyckt till utlämningen och utlämningsärendet inte har avgjorts genom ett verkställbart beslut inom tre dagar från det samtycket gavs, skall

åklagaren på motsvarande sätt ge en underrättelse som avses i 1 mom.

33 §

Underrättelse om beslutet

Åklagaren skall omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i det ansökande nordiska landet och centralkriminalpolisen om ett lagakraftvunnet beslut som gäller utlämning. Om utlämning har vägrats, skall det ansökande nordiska landet också informeras om grunden för vägran. Det ansökande nordiska landet skall också informeras om hur länge den som begärs utlämnad har varit frihetsberövad i Finland med anledning av framställningen om gripande och utlämning.

Ändringssökande

34 §

Besvärsrätt

Ett beslut om utlämning som tingsrätten har fattat får utan ansökan om besvärstillstånd överklagas hos högsta domstolen genom besvär.

35 §

Anförande av besvär

Den som vill söka ändring i tingsrättens beslut om utlämning skall inom sju dagar från beslutet tillställa tingsrätten en till högsta domstolen riktad besvärsskrift. Besvär som inte har anförts inom den utsatta tiden upptas inte till prövning.

36 §

Bemötande av besvären

Ändringssökandens motpart har rätt att skriftligen bemöta besvären. För avgivande av bemötande får motparten från tingsrätten kopior av besvärsskriften och av de handlingar som fogats till den. Tiden för inlämnande av bemötande är sju dagar från den dag då besvärstiden löper ut. Motparten skall

inom denna tid tillstålla tingsrätten ett skriftligt bemötande. Ändringssökanden får från tingsrätten en kopia av bemötandet och av de handlingar som fogats till det.

37 §

Översändande av handlingarna till högsta domstolen

Utan dröjsmål efter att besvärsskriften med bilagor har inkommit till tingsrätten skall tingsrätten sända dessa till högsta domstolen. Akten i ärendet och en kopia av tingsrättens beslut skall översändas samtidigt. På motsvarande sätt skall bemötandet med bilagor sändas till högsta domstolen utan dröjsmål efter att de har inkommit.

38 §

Ärendets brådskande natur

Högsta domstolen skall behandla ärendet i brådskande ordning och fatta beslutet i fråga om utlämningen senast 20 dagar efter att tiden för ingivande av bemötande har löpt ut.

Om tidsfristen i 1 mom. av särskilda skäl inte kan iakttas, skall beslutet fattas så snart som möjligt.

39 §

Övriga bestämmelser

Om inte något annat följer av annan lagstiftning, iakttas i fråga om ändringssökandet i övrigt i tillämpliga delar de bestämmelser i 30 kap. i rättegångsbalken som gäller fullföljd i ett ärende som hovrätten handlagt i första instans. I fråga om behandlingen av ett ärende i högsta domstolen iakttas också i tillämpliga delar de bestämmelser i denna lag som gäller behandlingen av ärenden i tingsrätten.

40 §

Frigivning

Om högsta domstolen vägrar utlämning, skall den bestämma att den som hålls i förvar

genast skall friges eller ett eventuellt reseförbud upphävas.

Verkställighet

41 §

Verkställande myndighet

Centralkriminalpolisen svarar för verkställigheten av ett beslut om utlämning.

42 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut om utlämning verkställs när det har vunnit laga kraft.

Den som begärs utlämnad kan skriftligen meddela tingsrätten att han eller hon inte kommer att överklaga tingsrättens beslut. Med den behöriga åklagarens samtycke kan beslutet då verkställas innan det har vunnit laga kraft.

43 §

Tiden för verkställigheten

Den som begärs utlämnad skall utlämnas till de behöriga myndigheterna i det ansökande nordiska landet så snart som möjligt, vid den tidpunkt som de behöriga myndigheterna kommer överens om. Personen i fråga utlämnas dock senast fem dagar efter det att beslutet om utlämning vann laga kraft.

Om det inte är möjligt att iaktta den tidsfrist som anges i 1 mom. på grund av särskilda omständigheter, skall de behöriga myndigheterna komma överens om en ny tidpunkt för utlämningen. Utlämningen skall äga rum inom fem dagar från det att den tidsfrist som avses i 1 mom. har gått ut.

Om det inte är möjligt att iaktta den tidsfrist som anges i 2 mom. på grund av omständigheter som inte är beroende på Finland eller det nordiska land som gjort framställningen, skall personen utlämnas så snart som möjligt vid den tidpunkt som de behöriga myndigheterna kommer överens om. Utläm-

ningen skall äga rum inom tio dagar från den nya tidpunkt som bestämts.

44 §

Senareläggning av verkställigheten

Domstolen kan senarelägga verkställigheten av ett beslut om utlämning, om omständigheterna är sådana att utlämningen skulle vara oskälig av humanitära skäl. Beslutet om utlämning skall verkställas enligt överenskommelse mellan de behöriga myndigheterna så snart sådana omständigheter inte längre föreligger. De behöriga myndigheterna skall då komma överens om en ny tidpunkt för utlämningen. Utlämningen skall äga rum inom tio dagar från den nya tidpunkt som bestämts.

45 §

Frigivning

När de tidsfrister som avses i 43 och 44 § har löpt ut skall den som begärs utlämnad friges, om personen i fråga fortfarande hålls i förvar.

46 §

Uppskov med verkställigheten och tillfällig utlämning

Domstolen kan skjuta upp verkställigheten av ett beslut om utlämning så att den som skall utlämnas kan åtalas i Finland för en annan gärning än den som ligger till grund för framställningen om gripande och utlämning eller, om dom redan har fallit, kan avtjäna det straff som har dömts ut.

I stället för att skjuta upp verkställigheten av beslutet om utlämning kan domstolen tillfälligt utlämna personen i fråga till det ansökande nordiska landet på villkor som skall fastställas särskilt i en överenskommelse

mellan de behöriga myndigheterna. Överenskommelsen skall göras skriftligen.

Specialitetsbestämmelse

47 §

Framställning om tillstånd

Om inte något annat följer av 4 § eller av en grund som motsvarar vad som anges i 55 § 2 mom. får mot en person som utlämnats från Finland till ett annat nordiskt land utan särskilt tillstånd riktas åtgärder för väckande av åtal eller verkställighetsåtgärder för ett annat brott som begåtts före utlämningen än det för vilket utlämningen skett. Nämda åtgärder får dock inte utan tillstånd av den behöriga finska myndigheten riktas mot den utlämnade till följd av en sådan gärning som skulle ha gjort det möjligt att vägra utlämna personen i fråga på grundval av 5 § 2 eller 3 punkten.

Framställningen skall tillställas den behöriga åklagaren, och den skall innehålla de uppgifter som avses i 11 §.

48 §

Beviljande av tillstånd

Vid förfarandet för beviljande av tillstånd enligt 47 § iakttas i tillämpliga delar vad som i denna lag föreskrivs om behandlingen av utlämningsärenden. För den utlämnade skall förordnas en i 17 § avsedd försvarare, som skall höras vid tingsrättens sammanträde innan tillstånd beviljas. Vid behov kan tingsrätten också ge den utlämnade tillfälle att bli hörd skriftligen.

Tingsrätten skall bevilja tillstånd, om utlämning skulle vara tillåten enligt denna lag. Vid behov skall tingsrätten bestämma om sådana villkor som anges i 7 §.

Beslutet skall fattas inom 30 dagar från det att framställningen inkom till åklagaren. Om beslutet av särskilda skäl inte kan fattas inom

denna tid, skall det fattas så snart som möjligt.

49 §

Ändringssökande

Ett sådant beslut av tingsrätten som avses i 48 § får överklagas hos högsta domstolen genom besvär, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 34–40 § föreskrivs om ändringssökande.

3 kap.

Utlämning från ett annat nordiskt land till Finland*Allmänna förutsättningar*

50 §

Förutsättningarna för en framställning

Framställning kan göras om att en person som uppehåller sig i ett annat nordiskt land skall gripas och utlämnas till Finland för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas, om det strängaste straffet enligt finsk lag för den gärning som ligger till grund för framställningen är fängelse i minst ett år. Framställningen skall grunda sig på ett häktningsbeslut.

Framställning kan göras om gripande och utlämning till Finland för att ett frihetsstraff skall kunna verkställas, om en verkställbar dom har meddelats i Finland för den gärning som ligger till grund för framställningen och om den påföljd som har dömts ut är ett fängelsestraff.

Om den gärning som ligger till grund för framställningen uppfyller villkoren i 1 eller 2 mom., kan utlämning begäras också för gärningar som inte uppfyller villkoren enligt någotdera momentet. Om utlämning begärs på grundval av flera straffbara gärningar, är ett häktningsbeslut för en gärning tillräckligt.

Förfarande

51 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 50 § 1 mom. som gäller åtgärder för väckande av åtal görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga.

Framställningar enligt 50 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av brottspåföljdsverket.

52 §

Kontaktordning

Den behöriga myndighet som avses i 51 § skall sända framställningen genom ett internationellt kontaktsystem eller direkt till ett eller flera nordiska länder och begära efterlysning i enlighet med respektive nordiska lands efterlysningsförfarande.

Om det är känt var den som begärs utlämnad befinner sig, får den behöriga myndighet som avses i 51 § översända framställningen till den behöriga myndigheten i det andra nordiska landet, antingen direkt eller genom internationella kontaktkanaler.

Den behöriga myndighet som avses i 51 § skall underrätta centralkriminalpolisen om sådana framställningar som inte sänds genom centralkriminalpolisen.

53 §

Framställningens innehåll och form

En framställning om gripande och utlämning skall innehålla de uppgifter som avses i 11 § 1 mom., och den kan översändas så som anges i 11 § 2 mom.

54 §

Språk och översättningar

Om det är känt var den som begärs utlämnad befinner sig, skall framställningen avfattas på det anmodade nordiska landets språk. Om detta nordiska land har meddelat att det

också godkänner framställningar på något annat språk, kan framställningen avfattas på ett av det nordiska landet godkänt språk.

Centralkriminalpolisen skall se till att framställningarna översätts enligt 1 mom. och översänds till det anmodade nordiska landet.

Specialitetsbestämmelse och villkor

55 §

Iakttagande av specialitetsbestämmelsen

Mot den som har utlämnats från ett annat nordiskt land till Finland får riktas åtgärder för väckande av åtal eller verkställighetsåtgärder också för någon annan gärning som begåtts före utlämningen än den som låg till grund för utlämningen. Åtgärder för dock inte riktas mot den utlämnade, om:

1) det anmodade nordiska landet inte skulle ha samtyckt till utlämningen på de grunder som anges i 4 § 1 mom. 1—3 punkten,

2) det anmodade nordiska landet skulle ha kunnat förvägra utlämning på den grund som anges i 4 § 1 mom. 5 punkten eller i 5 § 2 eller 3 punkten och det nordiska landet i fråga inte ger sitt samtycke till avvikelse från förbudet, eller

3) gärningen utgör ett politiskt brott och personen har utlämnats till Finland från Island, som enligt sin lagstiftning skulle ha kunnat förvägra utlämning.

Förbudet i 1 mom. tillämpas inte, om

1) den utlämnade har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet, eller

2) den utlämnade har gett sitt samtycke till en avvikelse från förbudet.

Den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga kan begära samtycke enligt 1 mom. 2 punkten. Framställningen skall grunda sig på ett sådant häktningsbeslut som avses i 57 §, och den skall åtföljas av en skriftlig utsaga om framställningen av den som utlämnats till Finland. Den framställning som avses i detta moment skall innehålla de uppgifter som avses i 11 § 1 mom.

56 §

Iakttagande av villkor

I fråga om den som har utlämnats till Finland skall de villkor iakttas som det nordiska landet i sitt utlämningsbeslut har ställt angående återsändande av personen till det nordiska landet i fråga för att avtjäna det straff som eventuellt har utdömts i Finland.

57 §

Förutsättningarna för ett häktningsbeslut

Om den som utlämnats från ett nordiskt land till Finland på sannolika skäl misstänks för att ha gjort sig skyldig till någon annan än en i beslutet om utlämning avsedd gärning på vilken fängelsestraff kan följa och som har begåtts innan personen utlämnades till Finland, kan domstolen på yrkande av en anhållningsberättigad tjänsteman bestämma att personen skall häktas i syfte att få det andra nordiska landets samtycke till att personen åtalas för gärningen i fråga. Den som är misstänkt för brott får dock inte berövas sin frihet med stöd av detta häktningsbeslut förrän det nordiska landet i fråga har gett sitt samtycke till att åtal väcks för den gärning som avses i häktningsbeslutet. Häktningsbeslutet förfaller om det nordiska landet inte ger sitt samtycke till att åtal väcks.

Om det andra nordiska landet har gett sitt samtycke enligt 1 mom. och den misstänkte har berövats sin frihet med stöd av det i momentet avsedda häktningsbeslutet, skall frågan om häktning av den misstänkte med stöd av 1 kap. 8 § i tvångsmedelslagen föras till domstol för avgörande med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 13 och 14 § i nämnda kapitel. Om den misstänkte har berövats sin frihet av någon annan orsak, skall häktningsbeslutet så snart det andra nordiska landets samtycke erhållits utan dröjsmål föras till domstol för handläggning.

I övrigt skall i fall som avses i 1 och 2 mom. i tillämpliga delar iakttas vad som i tvångsmedelslagen föreskrivs om handläggning av häktningsärenden.

Vidareutlämning

58 §

Förutsättningar för vidareutlämning

Den som har utlämnats från ett nordiskt land till Finland kan vidareutlämnas till ett annat nordiskt land, om framställning om utlämning har gjorts för ett brott som har begåtts före utlämningen till Finland.

Vidareutlämning är dock förbjuden, om den person som skall vidareutlämnas är medborgare i det nordiska land från vilket han eller hon utlämnats eller om vidareutlämningen avser ett politiskt brott och det nordiska land som utlämnat personen till Finland med stöd av sin nationella lagstiftning skulle ha kunnat förvägra utlämning om det nordiska land som begärt vidareutlämning skulle ha begärt utlämning direkt från det nordiska land som utlämnat personen till Finland. Vidareutlämning är dock tillåten om det nordiska land som utlämnat personen till Finland ger sitt samtycke till vidareutlämningen.

Den som utlämnats från ett nordiskt land till Finland får inte vidareutlämnas till en annan stat än ett nordiskt land för ett brott som har begåtts före utlämningen till Finland. Utlämning är dock tillåten, om

- 1) den utlämnade har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet,
- 2) den utlämnade har samtyckt till att bli vidareutlämnad, eller
- 3) det nordiska land som har utlämnat personen ger sitt samtycke till vidareutlämningen.

59 §

Framställning om vidareutlämning

Om ett nordiskt land gör en framställning om att någon som har utlämnats till Finland från en annat nordiskt land skall vidareutlämnas till det och vidareutlämning inte är möjlig utan samtycke av det nordiska land som utlämnat, skall den behöriga åklagaren begära samtycke till vidareutlämningen.

Framställningen skall innehålla de uppgifter som avses i 11 § 1 mom.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

60 §

Hörande före beslutet om utlämning

När ett nordiskt land gör en framställning om gripande och utlämning för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas, skall den behöriga myndigheten enligt lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994), innan beslut om utlämningen fattas, på begäran av det ansökande nordiska landet ge sitt samtycke till att den som begärs utlämnad hörs i enlighet med den nämnda lagen.

Den behöriga myndighet som avses i 1 mom. kan på motsvarande sätt begära att en person som begärs utlämnad från en annan medlemsstat till Finland skall höras.

61 §

Upphävande av villkor

Om den som begärs utlämnad har utlämnats till Finland från någon annan stat än ett nordiskt land och är bunden av de villkor som gäller den utlämningen, får personen i fråga inte utlämnas till ett annat nordiskt land av den stat från vilken utlämningen till Finland skedde.

I en sådan situation som avses i 1 mom. skall den behöriga myndigheten begära samtycke till utlämningen av den stat från vilken utlämningen till Finland skedde. De tidsfrister som anges i denna lag börjar löpa först när villkoren inte längre är i kraft.

62 §

Privilegier och immunitet

Om den som begärs utlämnad från Finland har rätt till privilegier eller immunitet avseende rättegång eller verkställighet, börjar tidsfristerna enligt denna lag löpa från och

med den dag när den behöriga domstolen fick vetskap om att dessa privilegier eller denna immunitet upphävts.

63 §

Husrannsakan, kroppsvisitation och kroppsbesiktning samt beslag och överföring av egendom

Den behöriga myndigheten enligt lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden får, även om det nordiska land som har gjort framställningen om gripande och utlämning inte har begärt detta, företa husrannsakan samt kroppsvisitation och kroppsbesiktning och verkställa beslag under de förutsättningar som anges i nämnda lag, så som särskilt föreskrivs om detta.

Domstolen kan i beslutet om utlämning bestämma att ett föremål som har tagits i beslag eller egendom som har dömts förverkad skall överföras till det ansökande nordiska landet så som särskilt föreskrivs om detta.

Den behöriga myndighet som avses i 1 mom. kan på motsvarande sätt hos ett annat nordiskt land framställa en begäran om husrannsakan, kroppsvisitation eller kroppsbesiktning samt beslag och överföring av egendom till Finland.

64 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Domstolen skall så som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från ett eventuellt straff som den som utlämnats till Finland döms till.

Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, skall verkställighetsansvarige vid regionfängelset avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade skall avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

65 §

Kostnader

Hos det nordiska land som gjort en framställning tas inte ut ersättning för kostnaderna för verkställighet av framställningen.

66 §

Transport

En person som utlämnas från ett nordiskt land till ett annat nordiskt land får utan särskilt tillstånd transporteras över eller via Finlands territorium.

Den behörige finska myndigheten behöver inte begära tillstånd för transport av en person som begärts bli utlämnad från ett nordiskt land till Finland över eller via ett annat nordiskt land.

5 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelse

67 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 3 juni 1960 om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/1960) jämte ändringar.

68 §

Övergångsbestämmelse

Lagen tillämpas på framställningar om gripande och utlämning som gjorts efter det att lagen trätt i kraft. På sådana framställningar från ett nordiskt land om utlämning som är anhängiga då lagen träder i kraft tillämpas den lag som gäller vid lagens ikraftträdande.

3.

Lag**om ändring av 25 och 33 § i lagen om utlämning för brott**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 7 juli 1960 om utlämning för brott (456/1970) 25 § 1 mom. och 33 § 2 mom., sådana de lyder i lag 1287/2003, som följer:

25 §

Om flera främmande stater begär utlämning av samma person, skall justitieministeriet, med hänsyn till brottets beskaffenhet, tiden och platsen för brottet, framställningarnas tidsföljd, personens nationalitet och hemvist samt övriga omständigheter som inverkar på saken, bestämma till vilken stat utlämning skall ske.

medborgare transporteras genom Finland, om det finns sådana förutsättningar för utlämning av personen i fråga till den mottagande staten som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (/), eller om det är fråga om utlämning till en medlemsstat i Europeiska unionen och det finns sådana förutsättningar för transporten som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003).

33 §

Sker utlämningen till något av de övriga nordiska länderna, får likväl även en finsk

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 30 december 2003 om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) 34 § 2 mom. samt
ändras 23 § och 67 § 2 mom. som följer:

67 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

ställighet av ett straff, skall den verkställighetsansvarige vid regionfängelset avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade skall avtjäna, med iakttagande

Om utlämningen till Finland sker för verk-

i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i
6 kap. 13 § i strafflagen.

_____ Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

5.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om utlämning till Danmark, Island, Norge eller Sverige för verkställighet av beslut om vård eller behandling

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 december 1970 om utlämning till Danmark, Island, Norge eller Sverige för verkställighet av beslut om vård eller behandling (761/1970) 13 § som följer:

13 §
Vid ett samtycke till utlämning skall som villkor uppställas att mot den som skall utlämnas inte får riktas straffrättsliga åtgärder och att hon eller han inte får vidareutlämnas på grund av brott. På framställning av det mottagande nordiska landet kan beviljas tillstånd till en avvikelse från villkoret med iakttagande i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan

Finland och de övriga nordiska länderna (/). Om framställningen gäller vidareutlämning till en annan stat än ett nordiskt land, iakttas i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) och i lagen om utlämning för brott (456/1970).

_____ Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

6.

Lag**om ändring av 1 kap. 8 § och 4 kap 15 a § i tvångsmedelslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen av den 30 april 1987 (450/1987) 4 kap. 15 a § 2 mom., sådant
 det lyder i lag 10/1994, samt
fogas till 1 kap. 8 § i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 213/1995 ett nytt
 3 mom. som följer:

1 kap.

Gripande, anhållande och häktning

1 §

Häktningsföresättningar

4 kap.

Beslag

15 a §

*Beslut om beslag när en främmande stat har
begärt rättshjälp*

 Den som på sannolika skäl misstänks för
 ett brott får häktas, om det för brottet före-
 skrivna strängaste straffet är fängelse i minst
 ett år och den misstänkte kommer att begäras
 utlämnad till Finland.

 Beslutet om beslag skall av den myndighet
 som beslutat om beslaget inom en vecka un-
 derställas tingsrätten på den ort där beslaget
 har verkställts. Då domstolen beslutar att

fastställa beslaget skall den samtidigt utsätta en giltighetstid för beslaget. Om den myndighet som beslutat om beslaget inom denna tid framställer en begäran om saken får domstolen förlänga giltighetstiden. En domstol som behandlar ärenden enligt 66 § 2 mom. i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) eller i 63 § 2 mom. i la-

gen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (/) kan också besluta om beslag. Åklagaren skall vid behov underrätta den myndighet som tidigare behandlat beslagsärendet om beslutet om beslag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 24 augusti 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Tuija Brax*

*Bilaga
Parallelltext*

3.

Lag

om ändring av 25 och 33 § i lagen om utlämning för brott

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 7 juli 1960 om utlämning för brott (456/1970) 25 § 1 mom. och 33 § 2 mom., sådana de lyder i lag 1287/2003, som följer:

Gällande lydelse

25 §

Om flera främmande stater begär utlämning av samma person *och ingen av framställningarna är sådan att på den skall tillämpas lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/1960)*, skall justitieministeriet, med hänsyn till brottets beskaffenhet, tiden och platsen för brottet, framställningarnas tidsföljd, personens nationalitet och hemvist samt övriga omständigheter som inverkar på saken, bestämma till vilken stat utlämning skall ske.

33 §

Sker utlämningen till något av de övriga nordiska länderna, får likväl även en finsk medborgare transporteras genom Finland, om det finns sådana förutsättningar för utlämning av personen i fråga till den mottagande staten som föreskrivs i lagen den 3 juni 1960 om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan, eller om det är fråga om utlämning till en medlemsstat i Europeiska unionen och det finns sådana förutsättningar för transporten som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

Föreslagen lydelse

25 §

Om flera främmande stater begär utlämning av samma person, skall justitieministeriet, med hänsyn till brottets beskaffenhet, tiden och platsen för brottet, framställningarnas tidsföljd, personens nationalitet och hemvist samt övriga omständigheter som inverkar på saken, bestämma till vilken stat utlämning skall ske.

33 §

Sker utlämningen till något av de övriga nordiska länderna, får likväl även en finsk medborgare transporteras genom Finland, om det finns sådana förutsättningar för utlämning av personen i fråga till den mottagande staten som föreskrivs i lagen *om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (/)*, eller om det är fråga om utlämning till en medlemsstat i Europeiska unionen och det finns sådana förutsättningar för transporten som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

54
Gällande lydelse

RP 51/2007 rd
Föreslagen lydelse

(1286/2003).

(1286/2003).

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 30 december 2003 om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) 34 § 2 mom. samt
ändras 23 § och 67 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

67 §

*Avräkning av tiden för frihetsberövande**Föreslagen lydelse*

67 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, skall direktören för straffanstalten avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade skall avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § strafflagen.

Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, skall *den verkställighetsansvarige vid regionfängelset* avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade skall avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 13 § i lagen om utlämning till Danmark, Island, Norge eller Sverige för verkställighet av beslut om vård eller behandling**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 11 december 1970 om utlämning till Danmark, Island, Norge eller Sverige för verkställighet av beslut om vård eller behandling (761/1970) 13 § som följer:

Gällande lydelse

13 §

I fråga om utlämning enligt denna lag äger vad i 7 och 21 §§ lagen den 3 juni 1960 om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/60) är stadgat motsvarande tillämpning.

Foreslagen lydelse

13 §

Vid ett samtycke till utlämning skall som villkor uppställas att mot den som skall utlämnas inte får riktas straffrättsliga åtgärder och att hon eller han inte får vidareutlämnas på grund av brott. På framställning av det mottagande nordiska landet kan beviljas tillstånd till en avvikelse från villkoret med iakttagande i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (/). Om framställningen gäller vidareutlämning till en annan stat än ett nordiskt land, iakttas i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) och i lagen om utlämning för brott (456/1970).

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av 1 kap. 8 § och 4 kap 15 a § i tvångsmedelslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen av den 30 april 1987 (450/1987) 4 kap. 15 a § 2 mom., sådant
 det lyder i lag 10/1994, samt
fogas till 1 kap. 8 § i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 213/1995 ett nytt
 3 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 kap.

1 kap.

Gripande, anhållande och häktning**Gripande, anhållande och häktning**

8 §

8 §

*Häktningsföresättningar**Häktningsföresättningar*

Den som på sannolika skäl misstänks för ett brott får häktas, om det för brottet föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år och den misstänkte kommer att begäras utlämnad till Finland.

4 kap.

4 kap.

Beslag**Beslag**

15 a §

15 a §

Beslut om beslag när en främmande stat har begärt rättshjälp

Beslut om beslag när en främmande stat har begärt rättshjälp

Beslutet om beslag skall av den myndighet som beslutat om beslaget inom en vecka underställas tingsrätten på den ort där beslaget har verkställts. Då domstolen beslutar att fastställa beslaget skall den samtidigt utsätta en giltighetstid för beslaget. Om den myndighet som beslutat om beslaget inom denna tid framställer en begäran om saken får domstolen förlänga giltighetstiden.

Beslutet om beslag skall av den myndighet som beslutat om beslaget inom en vecka underställas tingsrätten på den ort där beslaget har verkställts. Då domstolen beslutar att fastställa beslaget skall den samtidigt utsätta en giltighetstid för beslaget. Om den myndighet som beslutat om beslaget inom denna tid framställer en begäran om saken får domstolen förlänga giltighetstiden. *En domstol som behandlar ärenden enligt 66 § 2 mom. i*

lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) eller i 63 § 2 mom. i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (/) kan också besluta om beslag. Åklagaren skall vid behov underrätta den myndighet som tidigare behandlat beslagsärendet om beslutet om beslag.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

*Fördragstext***Konvention om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott
(Nordisk arresteringsorder)**

Regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige har enats om följande.

Ingress

(1) Enligt slutsatserna från det nordiska justitieministermötet på Svalbard i juni 2002, bör den nuvarande utlämningsordningen mellan de nordiska staterna förbättras och det formella utlämningsförfarandet mellan de nordiska staterna avskaffas.

(2) Det bör införas en ordning med ömsesidigt erkännande av beslut om frihetsberövanden.

(3) De nordiska staternas uttalade mål om en ännu smidigare lagstiftning på detta område har medfört en önskan om att avskaffa den nuvarande utlämningsordningen och införa en ordning grundad på en nordisk arresteringsorder om ömsesidigt erkännande, där överlämnande skall ske om inte någon av de i konventionen angivna vägransgrunderna föreligger. Därutöver kommer införandet av en ny ordning för överlämnande av dömda eller misstänkta personer för verkställighet av påföljd eller för lagföring att göra det möjligt att skapa en mindre komplicerad ordning än de nuvarande utlämningsprocedurerna, inklusive den europeiska arresteringsordern.

(4) Denna konvention bygger på principerna om frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt rättsstatsprincipen, vilka principer är gemensamma för de nordiska staterna. Konventionen respekterar de grundläggande rättigheterna, som de garanteras av den europeiska konventionen av den 4 november 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, och respekterar de nordiska staternas nationella identitet.

(5) Denna konvention hindrar inte de nordiska staterna från att tillämpa sina konstitutionella regler om prövning i laga ordning, föreningsfrihet, tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier.

(6) Ingen får avvisas, utvisas, utlämnas, överlämnas, vidareutlämnas eller vidareöverlämnas till en stat där han eller hon löper allvarlig risk att utsättas för dödsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

(7) Beslut om verkställighet av en nordisk arresteringsorder skall kontrolleras i tillräcklig omfattning, vilket innebär att en rättslig myndighet i den stat där den eftersökta personen har gripits skall avgöra om personen skall överlämnas.

(8) Centralmyndigheternas roll i verkställandet av en nordisk arresteringsorder skall begränsas till praktiskt och administrativt bistånd.

(9) Systemet med en nordisk arresteringsorder vilar på en hög grad av förtroende mellan de nordiska staterna.

(10) Danmark, Finland och Sverige har genomfört rådets rambeslut av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (2002/584/RIF). Samtliga nordiska stater har anslutit sig till flera av konventionerna på detta område, t.ex. den europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957 och den europeiska konventionen av den 27 januari 1977 om bekämpande av terrorism.

(11) Den nordiska arresteringsordern skall ersätta samtliga tidigare instrument om utlämning mellan de nordiska staterna.

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Definition av och skyldighet att verkställa en nordisk arresteringsorder

1. Den nordiska arresteringsordern är ett rättsligt avgörande, utfärdat av en nordisk stat med syftet att en annan nordisk stat skall gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd.

2. En europeisk arresteringsorder, upprättad i enlighet med Europeiska unionens råds rambeslut av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, utfärdad av Danmark, Finland eller Sverige skall betraktas som en nordisk arresteringsorder enligt denna konvention.

3. Staterna skall verkställa varje nordisk arresteringsorder i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande och bestämmelserna i denna konvention.

Artikel 2

Tillämpningsområde för den nordiska arresteringsordern

1. En nordisk arresteringsorder får utfärdas för gärningar som enligt den utfärdande statens lagstiftning kan leda till ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd (lagföring) eller som har lett till att det har

dömts ut ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd (verkställighet av påföljd).

2. Överlämnade för lagföring eller verkställighet av påföljd för flera gärningar kan ske, även om förutsättningarna enligt punkt 1 är uppfyllda endast i förhållande till en av gärningarna.

3. Brott enligt den utfärdande statens lagstiftning skall medföra överlämnande på grundval av en nordisk arresteringsorder enligt villkoren i denna konvention och utan kontroll av dubbel straffbarhet.

Artikel 3

Fastställande av de behöriga rättsliga myndigheterna m.m. och definition av tredjeland

1. Den utfärdande rättsliga myndigheten är den rättsliga myndighet i den utfärdande staten som enligt denna stats lagstiftning är behörig att utfärda en nordisk arresteringsorder.

2. Den verkställande rättsliga myndigheten är den rättsliga myndighet i den verkställande staten som enligt denna stats lagstiftning är behörig att verkställa en nordisk arresteringsorder.

3. Varje stat får utse en centralmyndighet för att biträda de behöriga rättsliga myndigheterna.

4. Varje stat förklarar vid ratifikationen av konventionen vilka rättsliga myndigheter som är behöriga enligt dess nationella lagstiftning och om en centralmyndighet har utsetts.

5. I denna konvention avses med ett "tredjeland" varje stat utanför Norden och EU.

Artikel 4

Skäl till att verkställighet av en nordisk arresteringsorder skall vägras

(obligatoriska vägransgrunder)

Den verkställande rättsliga myndigheten skall vägra att verkställa en nordisk arresteringsorder i följande fall.

1) Om det brott som ligger till grund för den nordiska arresteringsordern omfattas av amnesti i den verkställande staten och denna stat var behörig att lagföra brottet enligt sin egen lagstiftning.

2) Om den eftersökta personens ansvar för samma gärning har prövats genom en lagakraftvägande dom i en nordisk stat eller i en medlemsstat i EU, och, vid fällande dom, påföljden har avtjänats, är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i domslandet.

3) Om den eftersökta personen, enligt lagstiftningen i den verkställande staten, på grund av sin ålder ännu inte kan ställas till straffrättsligt ansvar för de gärningar som ligger till grund för den nordiska arresteringsordern.

Artikel 5

Skäl till att verkställighet av en nordisk arresteringsorder får vägras

(fakultativa vägransgrunder)

Den verkställande rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en nordisk arresteringsorder i följande fall.

1) Om den eftersökta personen är föremål för lagföreläggelse i den verkställande staten för samma gärning som den som ligger till grund för den nordiska arresteringsordern.

2) Om den gärning som ligger till grund för den nordiska arresteringsordern enligt den verkställande statens lagstiftning anses begången helt eller delvis på dess territorium eller en plats som är likställd med den statens territorium, och gärningen inte utgör brott enligt den verkställande statens lagstiftning.

3) Om den eftersökta personens ansvar för samma gärningar har prövats genom en laga-

kraftvunnen dom i tredjeland och, vid fällande dom, påföljden har avtjänats, är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i domslandet.

4) Om de rättsliga myndigheterna i den verkställande staten har beslutat att antingen inte väcka åtal för de gärningar som ligger till grund för den nordiska arresteringsordern eller underlåta åtal, eller om den eftersökta personen i en annan nordisk stat omfattas av ett slutligt avgörande för samma gärningar som hindrar senare lagföreläggelse.

5) Om den nordiska arresteringsordern har utfärdats för verkställighet av en påföljd och den eftersökta personen uppehåller sig i, är medborgare i eller är bosatt i den verkställande staten och denna stat åtar sig att själv verkställa påföljden enligt sin lagstiftning.

Artikel 6

Villkorat överlämnande

Om den person som är föremål för en nordisk arresteringsorder för lagföreläggelse är medborgare i eller är bosatt i den verkställande staten, får överlämnandet underkastas villkoret att personen efter att ha hörts skall sändas åter till den verkställande staten för att där avtjäna det frihetsstraff eller den frihetsberövande åtgärd som personen har ådömts i den utfärdande staten.

Artikel 7

Den nordiska arresteringsorderns innehåll och form

1. En nordisk arresteringsorder skall innehålla följande uppgifter, uppställda i enlighet med formuläret i bilagan.

a) Den eftersöktes identitet och nationalitet.

b) Namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den utfärdande rättsliga myndigheten.

c) Uppgift om förekomsten av en verkställbar dom, ett anhållnings- eller häktningsbeslut eller något annat verkställbart rättsligt beslut med samma rättsverkan som omfattas av artikel 1 och 2.

d) Brottets beskaffenhet och brottsrubricering.

e) En beskrivning av de omständigheter under vilka brottet begåtts, inbegripet tidpunkt och plats, samt den eftersöktes delaktighet i brottet.

f) Den påföljd som dömts ut, när det rör sig om en slutlig dom, eller den straffskala för brottet som föreskrivs i den utfärdande statens lagstiftning.

g) Eventuella andra konsekvenser av brottet.

2. Om en arresteringsorder avser flera brott, räcker det att det finns ett anhållnings- eller häktningsbeslut för ett av brotten.

skrivs i artikel 7, skall registreringen anses likvärdig med en nordisk arresteringsorder i avvaktan på att arresteringsordern i vederbörlig ordning mottas av den verkställande rättsliga myndigheten.

4. Om den myndighet som tar emot en nordisk arresteringsorder saknar behörighet att verkställa denna, skall den omgående självständigt sända den nordiska arresteringsordern vidare till den behöriga myndigheten i sin stat och underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten om detta.

Artikel 9

Den eftersöktes rättigheter

1. När en eftersökt person grips, skall den behöriga verkställande rättsliga myndigheten, i enlighet med sin nationella lagstiftning, upplysa personen om den nordiska arresteringsordern och dess innehåll samt om möjligheten att lämna samtycke till överlämnande till den utfärdande rättsliga myndigheten.

2. En eftersökt person, som har gripits för att en nordisk arresteringsorder skall kunna verkställas, har rätt till juridiskt biträde och tolk i enlighet med den nationella lagstiftningen i den verkställande staten.

Artikel 10

Fortsatt frihetsberövande

1. När en person grips på grundval av en nordisk arresteringsorder, skall den verkställande rättsliga myndigheten i enlighet med den verkställande statens lagstiftning avgöra om personen fortfarande skall vara berövad friheten. Det är alltid möjligt att, i enlighet med den nationella lagstiftningen i den verkställande staten, tillfälligt försätta personen på fri fot, om den behöriga myndigheten i denna stat vidtar alla de åtgärder som den bedömer nödvändiga för att undvika att personen avviker.

2. För utredningen och för att säkra överlämnandet får respektive lands nationella rättsmedel brukas.

KAPITEL 2

ÖVERLÄMNANDEFÖRFARANDE

Artikel 8

Översändande av en nordisk arresteringsorder

1. Om det är känt var den eftersökta personen befinner sig, får den utfärdande rättsliga myndigheten översända den nordiska arresteringsordern direkt till den verkställande rättsliga myndigheten.

2. Om det inte är känt var den eftersökta personen befinner sig, får den utfärdande rättsliga myndigheten anmoda en eller flera av de nordiska staterna att efterlysa personen enligt respektive stats nationella efterlysningsförfarande. När uppehållsorten blir känd, skall den nordiska arresteringsordern skyndsamt sändas till den verkställande staten.

3. Den utfärdande rättsliga myndigheten får besluta om en registrering av den eftersökta personen i Schengens informationssystem (SIS), i enlighet med bestämmelserna i artikel 95 i konventionen av den 19 juni 1990 om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna. En registrering i SIS skall anses vara likvärdig med en nordisk arresteringsorder, åtföljd av den information som beskrivs i artikel 7.1. Under en övergångsperiod, så länge SIS inte kan överföra all den information som be-

Artikel 11

Samtycke till överlämnande m.m.

1. Om den gripna personen lämnar sitt samtycke till att överlämnas, och eventuellt därutöver sitt samtycke till att lagföras för andra gärningar än de som omfattas av arresteringsordern enligt artikel 23.2 b, skall samtycket lämnas inför den verkställande rättsliga myndigheten i enlighet med den verkställande statens lagstiftning.

2. Varje stat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att samtycke enligt punkt 1 inhämtas under sådana förhållanden att det framgår att personen har samtyckt frivilligt och fullt medveten om följderna av samtycket. Den eftersökta personen skall i detta syfte ha rätt till juridiskt biträde.

3. Samtycket skall protokollföras i enlighet med den verkställande statens lagstiftning.

4. Samtycket kan återkallas i enlighet med nationell rätt i den verkställande staten.

Artikel 12

Hörande av den eftersökte

En gripen person, som inte samtycker till överlämnande enligt artikel 11, har rätt att bli hörd av den verkställande rättsliga myndigheten i enlighet med lagstiftningen i den verkställande staten.

Artikel 13

Beslut om överlämnande

1. Den verkställande rättsliga myndigheten skall, inom de tidsfrister och enligt de villkor som anges i denna konvention, avgöra om den eftersökta personen skall överlämnas.

2. Om den verkställande rättsliga myndigheten anser att de uppgifter som den utfärdande staten har lämnat inte är tillräckliga för att den skall kunna fatta beslut i frågan om överlämnande, skall den begära att utan dröjsmål få nödvändiga kompletterande uppgifter och får den bestämma en tidsfrist inom vilken uppgifterna skall ha kommit in till den, med beaktande av nödvändigheten att iaktta fristerna i artikel 14.

3. Den utfärdande rättsliga myndigheten får när som helst översända användbara kompletterande uppgifter till den verkställande rättsliga myndigheten.

Artikel 14

Tidsfrister och förfarande vid beslut om överlämnande

1. En nordisk arresteringsorder skall behandlas och verkställas med skyndsamhet.

2. I de fall då den eftersökta personen lämnar sitt samtycke till överlämnande, bör det slutgiltiga beslutet om överlämnande enligt den nordiska arresteringsordern fattas senast 3 dagar efter det att samtycket har lämnats.

3. I övriga fall bör det slutgiltiga beslutet om överlämnande enligt den nordiska arresteringsordern fattas senast 30 dagar efter det att den eftersökta personen har gripits.

4. I de fall då frågan om överlämnande enligt den nordiska arresteringsordern inte kan avgöras slutgiltigt inom de tidsfrister som anges i punkt 2 och 3, skall den verkställande rättsliga myndigheten skyndsamt underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten om detta och ange skälen till dröjsmålet. I sådant fall skall beslut fattas så snart som möjligt.

5. Så länge något slutgiltigt beslut om verkställande av den nordiska arresteringsordern inte har fattats av den verkställande rättsliga myndigheten, skall denna säkerställa att det alltjämt finns materiella förutsättningar för överlämnande av personen.

6. Varje vägran att verkställa en nordisk arresteringsorder skall motiveras.

Artikel 15

Beslut vid konkurrerande framställningar

1. Om flera nordiska stater har utfärdat en arresteringsorder för samma person, skall den verkställande rättsliga myndigheten avgöra vilken av arresteringsorderna som skall verkställas, med vederbörlig hänsyn till alla omständigheter, särskilt till brottens relativa svårhetsgrad och platsen för deras förövande, när de olika arresteringsorderna utfärdades samt om de har utfärdats för lagföring eller för verkställighet av påföljd.

2. Vid konkurrens mellan en nordisk arresteringsorder och en europeisk arresteringsorder eller en utlämningsframställning från ett tredjeland eller en medlemsstat i EU, skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten avgöra om det är den nordiska arresteringsordern, den europeiska arresteringsordern eller utlämningsframställningen som skall ges företräde, med vederbörlig hänsyn till alla omständigheter, särskilt de som anges i punkt 1 och i det tillämpliga instrumentet.

3. Denna artikel påverkar inte de nordiska staternas förpliktelser enligt Internationella brottmålsdomstolens stadga eller gentemot de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt.

Artikel 16

Privilegier och immunitet

1. Om den eftersökta personen har rätt till privilegier eller immunitet i den verkställande staten avseende lagföring eller verkställighet av påföljd, börjar tidsfristerna enligt artikel 14 inte löpa förrän privilegiet eller immuniteten har upphävts och den verkställande rättsliga myndigheten har informerats om detta. Den verkställande staten skall se till att de materiella förutsättningarna för ett faktiskt överlämnande finns, om personen inte längre har rätt till sådana privilegier eller sådan immunitet.

2. När upphävande av privilegier eller immunitet åligger en myndighet i den verkställande staten, skall den verkställande rättsliga myndigheten utan dröjsmål begära detta hos den behöriga myndigheten. När upphävandet av privilegier eller immunitet åligger en myndighet i en annan stat eller en internationell organisation, skall den utfärdande rättsliga myndigheten begära detta hos den myndigheten eller organisationen.

Artikel 17

Konkurrerande internationella förpliktelser

Denna konvention påverkar inte den verkställande statens åtaganden, om den eftersök-

ta personen har överlämnats eller utlämnats till denna stat från en medlemsstat i EU eller ett tredjeland och är skyddad mot vidare överlämnande i den ordning enligt vilken han eller hon utlämnades. Den verkställande staten skall vidta alla åtgärder som krävs för att utan dröjsmål begära samtycke från den stat som personen överlämnades eller utlämnades ifrån, så att han eller hon kan överlämnas till den utfärdande staten. Tidsfristerna enligt artikel 14 börjar inte löpa förrän från och med den dag då dessa specialitetsregler upphör att gälla.

Artikel 18

Underrättelse om beslut

Den verkställande rättsliga myndigheten skall omedelbart meddela den utfärdande rättsliga myndigheten om sitt beslut med anledning av en nordisk arresteringsorder.

Artikel 19

Tidsfrist för överlämnande

1. Den eftersökta personen skall överlämnas så snart som möjligt vid en tidpunkt som de berörda myndigheterna skall komma överens om.

2. Den eftersökta personen skall överlämnas senast 5 dagar efter det slutgiltiga beslutet om att verkställa den nordiska arresteringsordern.

3. Om det av särskilda skäl visar sig omöjligt att överlämna den eftersökta personen inom den frist som anges i punkt 2, skall den utfärdande och den verkställande myndigheten snarast bestämma en ny frist för överlämnande. Överlämnande skall ske senast 5 dagar efter det att fristen enligt punkt 2 har gått ut.

4. Om omständigheter som ligger utanför berörda staternas kontroll hindrar att personen överlämnas inom den tidsfrist som anges i punkt 3, skall den verkställande och den utfärdande rättsliga myndigheten omedelbart kontakta varandra och komma överens om en ny tidpunkt för överlämnandet.

5. Överlämnande kan i undantagsfall skjutas upp tillfälligt av allvarliga humanitära skäl, till exempel om det finns godtagbara skäl att anta att verkställigheten uppenbart skulle innebära en fara för den eftersökta personens liv eller hälsa. Överlämnandet skall ske så snart dessa skäl inte längre finns. Den verkställande rättsliga myndigheten skall omedelbart underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten om detta och komma överens om en ny tidpunkt för överlämnandet.

6. När de tidsfrister som anges i punkt 2—5 har löpt ut, skall personen, om han eller hon fortfarande är berövad friheten, försättas på fri fot.

Artikel 20

Uppskjutet eller villkorligt överlämnande

1. Den verkställande rättsliga myndigheten får, efter att ha fattat beslut om verkställighet av en nordisk arresteringsorder, skjuta upp överlämnandet av den eftersökta personen så att denna kan lagföras i den verkställande staten eller, om dom redan har fallit, i den staten kan avtjäna en påföljd som har dömts ut för en annan gärning än den som den nordiska arresteringsordern avser.

2. I stället för att skjuta upp överlämnandet får den verkställande rättsliga myndigheten tillfälligt överlämna den eftersökta personen till den utfärdande staten på villkor som skall överenskommas mellan den verkställande och den utfärdande rättsliga myndigheten. Överenskommelsen skall vara skriftlig och villkoren är bindande för alla myndigheter i den utfärdande staten.

Artikel 21

Transitering

Personer som skall överlämnas från en nordisk stat till en annan nordisk stat får utan särskilt tillstånd föras över eller igenom en eller flera andra nordiska staters territorium.

KAPITEL 3

FÖLJDER AV ÖVERLÄMNANDET

Artikel 22

Avräkning av tiden för frihetsberövande i den verkställande staten

1. Den utfärdande staten skall avräkna tiden för frihetsberövande, som beror på verkställighet av en nordisk arresteringsorder, från det totala frihetsberövande som skall avtjänas i den utfärdande staten som resultat av att ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd har dömts ut.

2. I detta syfte skall den verkställande rättsliga myndigheten, vid överlämnandet av den eftersökta personen, lämna alla uppgifter om hur länge personen har varit frihetsberövad på grundval av den nordiska arresteringsordern till den utfärdande rättsliga myndigheten.

Artikel 23

Möjligheter till åtal för andra brott

1. En person som, för lagföring eller för verkställighet av en påföljd, har överlämnats som en följd av en nordisk arresteringsorder, får ställas till ansvar för annat brott som är begånget före överlämnandet än det brott för vilket personen överlämnades, om inte

- a) överlämnande för brottet inte hade kunnat ske enligt artikel 4,
- b) överlämnande skulle ha vägrats enligt nationell rätt enligt artikel 27, eller
- c) överlämnande skulle ha kunnat vägras enligt artikel 5.2 eller 5.4 och den verkställande staten inte samtycker.

2. Trots bestämmelserna i punkt 1 får en person som, för lagföring eller för verkställighet av en påföljd, har överlämnats som en följd av en nordisk arresteringsorder, ställas till ansvar för annat brott som är begånget före överlämnandet än det brott för vilket personen överlämnades, om

- a) personen har haft möjlighet att lämna territoriet i den nordiska stat som han eller hon överlämnats till men inte har gjort detta

inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till det territoriet efter att ha lämnat det, eller

b) personen före eller efter överlämnandet har lämnat samtycke till att lagföras för andra brott.

Artikel 24

Vidareöverlämnande eller vidareutlämning

1. En person som, för lagföring eller verkställighet av en påföljd, har överlämnats till en annan nordisk stat får överlämnas vidare till en annan nordisk stat än den verkställande staten enligt en nordisk arresteringsorder utfärdad för ett brott som har begåtts före överlämnandet, om inte ett överlämnande från den ursprungliga staten till den nu utfärdande staten skulle ha vägrats enligt nationell rätt enligt artikel 26 eller artikel 27.

2. En person som har överlämnats till ett annat nordiskt land enligt en nordisk arresteringsorder får överlämnas vidare eller vidareutlämnas till en EU-stat eller vidareutlämnas till ett tredjeland enligt den utfärdande statens lagstiftning, för ett brott som har begåtts före överlämnandet, om

a) personen lämnar samtycke till detta,
b) personen har haft möjlighet att lämna territoriet i den nordiska stat som han eller hon överlämnats till men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till det territoriet efter att ha lämnat det, eller

c) den verkställande staten samtycker till detta. Samtycke får meddelas endast om överlämnande för brottet hade kunnat ske enligt den verkställande statens lagstiftning.

Artikel 25

Överlämnande av egendom

1. Den verkställande rättsliga myndigheten skall i enlighet med sin nationella lagstiftning, på begäran av den utfärdande rättsliga myndigheten eller på eget initiativ, beslagta och överlämna egendom som

a) kan behöva företes som bevis, eller
b) har förvärvats av den eftersökta personen till följd av brottet.

2. Sådan egendom som avses i punkt 1 skall överlämnas, även om den nordiska arresteringsordern inte kan verkställas på grund av att den eftersökta personen har avlidit eller avvikit.

3. Om den egendom som avses i punkt 1 är föremål för beslag eller förverkande på den verkställande statens territorium, får den staten, om egendomen behövs i samband med pågående straffrättsliga förfaranden, tillfälligt behålla eller överlämna den till den utfärdande staten på villkor att den återlämnas.

4. Rättigheter som den verkställande staten eller tredje man kan ha förvärvat i den egendom som avses i punkt 1 kvarstår. Om sådana rättigheter finns, skall den utfärdande staten återlämna egendomen utan kostnad till den verkställande staten så snart som möjligt efter det straffrättsliga förfarandet.

KAPITEL 4

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM ÖVERLÄMNANDE TILL ELLER FRÅN ISLAND

Artikel 26

Tillämpningsområde i fråga om egna medborgare

1. Tillämpningsområdet för den nordiska arresteringsordern, som det är definierat i artikel 2, gäller inte vid överlämnande av egna medborgare mellan, å ena sidan, Island, och, å andra sidan, Danmark, Finland, Norge och Sverige, se punkt 2—4.

2. Överlämnande från Island av en isländsk medborgare till Danmark, Finland, Norge eller Sverige får vägras, om inte den eftersökta personen vid tiden för gärningen sedan minst två år stadigvarande vistats i den utfärdande staten eller gärningen motsvarar brott, för vilket enligt isländsk rätt är stadgat fängelse i mer än fyra år.

3. Överlämnande från hemlandet av en dansk, finsk, norsk eller svensk medborgare till Island får vägras, om inte den eftersökta personen vid tiden för gärningen sedan minst två år stadigvarande vistats i Island eller gärningen motsvarar brott, för vilket enligt den verkställande statens rätt är stadgat fängelse i mer än fyra år.

4. Överlämnande för lagföring eller verkställighet av påföljd för flera gärningar kan ske, även om förutsättningarna enligt punkt 2 eller 3 är uppfyllda endast i förhållande till en av gärningarna.

Artikel 27

Tillämpningsområde i fråga om politiska brott

1. Tillämpningsområdet för den nordiska arresteringsordern, som det är definierat i artikel 2, gäller inte vid överlämnande för politiska brott mellan, å ena sidan, Island, och, å andra sidan, Danmark, Finland, Norge och Sverige, se punkt 2—5.

2. Överlämnande för ett politiskt brott från Island av en isländsk medborgare till Danmark, Finland, Norge eller Sverige får vägras.

3. Överlämnande för ett politiskt brott från hemlandet av en dansk, finsk, norsk eller svensk medborgare till Island får vägras.

4. Överlämnande av en utlänning för ett politiskt brott från Island till Danmark, Finland, Norge eller Sverige får vägras, om inte gärningen motsvarar brott enligt isländsk rätt eller omfattas av artikel 1, 2 eller 3 i Europarådets konvention av den 27 januari 1977 om bekämpande av terrorism.

5. Överlämnande av en utlänning för ett politiskt brott från Danmark, Finland, Norge eller Sverige till Island får vägras, om inte gärningen motsvarar brott enligt den verkställande statens rätt eller omfattas av artikel 1, 2 eller 3 i Europarådets konvention av den 27 januari 1977 om bekämpande av terrorism.

KAPITEL 5

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 28

Förhållande till andra rättsliga instrument

1. Denna konvention skall tillämpas mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige.

2. Bestämmelserna i konventionen påverkar inte de nordiska staternas åtaganden enligt rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna eller andra utlämningsförfaranden med tredjeland.

3. De nordiska staterna får ingå bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser med medlemsstater i EU eller tredjeland efter konventionens ikraftträdande. Sådana avtal eller överenskommelser får inte påverka förbindelserna med nordiska stater som inte är parter i dessa.

Artikel 29

Ikraftträdande

1. De avtalsslutande staterna kan tillträda denna konvention genom

a) undertecknande utan förbehåll för ratifikation eller godkännande, eller

b) undertecknande med förbehåll för efterföljande ratifikation eller godkännande.

2. Ratifikationsinstrumenten deponeras hos det danska utrikesministeriet.

3. Det danska utrikesministeriet skall överända vidimerade kopior av ratifikationsinstrumenten till de avtalsslutande staternas justitieministerier.

4. Konventionen träder i kraft tre månader efter att samtliga nordiska stater, enligt punkt 1, har förklarat sig bundna av konventionen. Konventionen träder dock i kraft i förhållande till Grönland och Färöarna tre månader efter att det danska justitieministeriet har underrättat det danska utrikesministeriet och övriga staters justitieministerier att konventionen skall gälla i förhållande till Grönland och Färöarna.

5. Innan samtliga stater har förklarat sig bundna av konventionen, kan de stater som har gjort en sådan förklaring avtala att konventionen skall träda i kraft dem emellan vid en tidigare tidpunkt än den som följer av punkt 4.

6. Framställningar om utlämning som tas emot före ikraftträdandet av konventionen skall handläggas enligt den hittillsvarande utlämningsordningen. För framställningar som

tas emot därefter skall de regler gälla som antagits av staterna i enlighet med denna konvention.

Utfärdat i Köpenhamn den 15 december 2005 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska respektive svenska, vilka samtliga texter har samma giltighet.

För Danmarks regering

För Finlands regering

För Islands regering

För Norges regering

För Sveriges regering

*Bilaga***NORDISK ARRESTERINGSORDER**

Denna arresteringsorder har utfärdats av en behörig rättslig myndighet. Nedan nämnda person begärs gripen och överlämnad för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd.

A) Information om den eftersökta personens identitet:
Efternamn:
Förnamn:
Flicknamn, i förekommande fall:
Alias, i förekommande fall:
Kön:
Nationalitet:
Födelsedatum:
Födelseort:
Bostadsort och/eller känd adress:
Om uppgift finns, det eller de språk som den eftersökta personen förstår:
Utmärkande drag/beskrivning av den eftersökta personen:
Foto och fingeravtryck av den eftersökta personen, om dessa finns tillgängliga och kan överlämnas, eller kontaktadress för den person som kan tillhandahålla information eller en DNA-

profil (om denna information kan överlämnas och inte har bifogats).

B) Beslut på vilket arresteringsordern grundas:

1. Häktungs- eller anhållningsbeslut eller verkställbart rättsligt beslut med samma verkan:

Typ:

2. Verkställbar dom:

Beteckning:

C) Uppgifter om straffets längd:

1. Maximal längd för det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som kan dömas ut för brottet eller brotten:

2. Längd för det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som har dömts ut:

Straff som återstår att avtjäna:

D) Brotts:

Denna arresteringsorder berör totalt brott.

Beskrivning av de omständigheter under vilka brottet eller brotten begicks, inklusive tidpunkt (datum och klockslag), plats och den eftersökta personens grad av delaktighet i brottet eller brotten:

Brottets eller brottens beskaffenhet och brottsrubricering samt tillämplig lagbestämmelse:

Andra relevanta omständigheter:

E) Beslag och överlämnande av föremål
Denna arresteringsorder rör också beslag och överlämnande av föremål som kan utgöra bevis:
Denna arresteringsorder rör också beslag och överlämnande av föremål som den eftersökta personen har förvärvat genom brottet:
Om uppgift finns, beskrivning av och plats för dessa föremål:

F) Utfärdande myndighet
Den rättsliga myndighet som har utfärdat arresteringsordern:
Företrädarens namn:
Befattning (titel/grad):
Ärendebeteckning:
Adress:
Tfn.: (landskod) (riktnummer) (...):
Fax.: (landskod) (riktnummer) (...):
E-post:

Information för kontakt med den person som skall kontaktas för praktiska arrangemang för överlämnandet:

G) Underskrift m.m.

Underskrift av den utfärdande rättsliga myndigheten och/eller dess företrädare:

Namn:

Befattning (titel/grad):

Datum:

Officiell stämpel (i förekommande fall):
--